

KURIER WILEŃSKI

ŚRODA
3
GRUDNIA
2003 r.

DZIENNIK POLSKI NA LITWIE. UKAZUJE SIĘ OD 1 LIPCA 1953 ROKU

Nr 233 (14780)

Cena 1 Lt (w tym 5% PVM)

Po Wileńszczyźnie bliższej i dalszej

Raj pod Starymi Duksztami

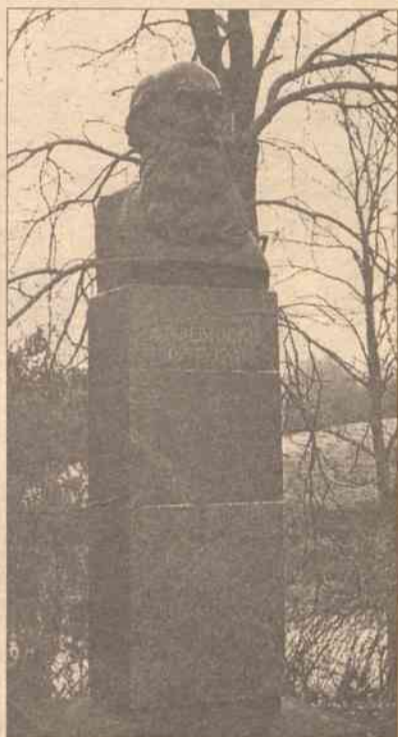
Przed 1922 r. miejscowość, a właściwie folwark, nosiła oficjalną nazwę Staniszeki. Że do Staniszek przylgnęła nazwa Raj, sprawił Adam. Nie biblijny praojciec jednak, lecz profesor Hrebnicki. Wybitny pomolog, czyli badacz właściwości drzew i krzewów owocowych.

W latach, kiedy tu mieszkał i gospodarował, miejsce to rzeczywiście wyglądało jak rajski zakątek. Dzisiejszy Raj pod Starymi Duksztami w rejonie ignalińskim przeżywa ciężkie czasy, choć zachował jeszcze wiele ze swej dawnej świetności.

Profesor Hrebnicki

Postać to w nauce o sadownictwie wybitna, położył profesor w tej dziedzinie znaczne zasługi, dziś jednak jest jakby nieco zapomniany.

Urodził się 24 grudnia 1857 r. w powiecie lepelskim guberni witebskiej, w zubożonej rodzinie ziemiańskiej. Ukończył ze złotym medalem gimnazjum w Dyneburgu, następnie z takimże wyróżnieniem Instytut Leśny w Petersburgu. Po studiach, w 1884 r., pozostał tu jako asystent, po kilkunastu latach uzyskał tytuł profesora, kierował katedrą sadownictwa i ogrodnic-

Dworek profesora Adama Hrebnickiego w Raju, stan obecny. Obok pomnik profesora z 1961 r. Fot. Jan Sienkiewicz

two. Był autorem ponad stu artykułów naukowych, w 1892 r. wydał książkę „Pielęgnacja sadu owocowego”. W przedmowie do siódmego wydania z 1931 r. stwierdza się, że jest to najlepsza książka, jaka się kiedykolwiek po rosyjsku na ten temat ukazała. Wielokrotnie wznawiano ją również w Polsce.

Najwybitniejszym jednak dzie-

łem profesora był redagowany przezeń w latach 1903-06 w Petersburgu „Atlas płodów”. Własnoręcznie sporządzał doń rysunki i opracował tak starannie, że atlas do dziś nie stracił na aktualności.

Ananas berżeński

Na studiach przyjaźnił się

Hrebnicki z Władysławem Stankiewiczem z sąsiednich Berżenik, często odwiedzał przyjaciela podczas wakacji.

Tu właśnie poznał siostrę kolegi, Stanisławę, którą pojął wkrótce za żonę. Posażne 24 hektary w Staniszkach przekształcił w Raj na ziemi.

(Dokończenie na str. 8)

Opozycja proponuje deportowanie pracowników „Almax”

Projekt listu do Putina

Przedstawiciele frakcji liberalistów i centrystów zaproponowali, aby za działalność antypaństwową deportować z kraju pracowników rosyjskiej firmy łączności publicznej „Almax”, natomiast Związku Ojczyzny (frakcja konserwatystów) — wezwać prezydenta Rosji do ograniczenia w imię przyjacielskich stosunków działalności swych służb specjalnych na Litwie.

Jak twierdzą media, pracownicy „Almax” Anna Zatonskaja i Anatolij Potnin pomagają w przygotowaniu dodatku do finansowanej przez Jurija Borisowa, najhojniejszego sponsora finansowego kampanii wyborczej prezydenta Rolandas Paksasa, gazety „Ūkininko patarejas” „Będzie porządek”, w którym podejmuje się próbę zaprzeczenia oskarżeniom dotyczącym nielegalnej działalności sponsora prezydenta oraz roli samej „Almax” w polityce Litwy.

W artykule, przygotowanym dla tego pisma pracownicy „Almax” potwierdzają, że konsultowali kampanię wyborczą prezy-

denta Rolandas Paksasa, jednakże zaprzeczają, że działali wbrew interesom Litwy.

Komisja badająca ewentualne zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego w tym tygodniu przedstawiła wnioski, że popierany przez „Almax” Borisow wpływał na działalność Urzędu Prezydenta i samego prezydenta, wspomniana zaś spółka rosyjska dążyła do „wpływania i kierowania procesami politycznymi na Litwie, kształtując strukturę i kadry Urzędu Prezydenta”.

Komisja poczyniła wniosek, że z powodu swych powiązań prezydent „był i jest narażony”, co powoduje zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego.

Podejrzewa się, że ta rosyjska spółka może być powiązana ze służbami specjalnymi Rosji.

Pracownicy „Almax”, którzy w końcu listopada przybyli na Litwę do Borisowa, zostali wezwani do prokuratury, aby świadczyć w sprawie o pogróżkach dla prezydenta kraju.

(Dokończenie na str. 2)

Parlamentarna komisja śledcza złożyła sprawozdanie —

Prezydent nie ustępuje

Jak i należało oczekiwać, Sejm przyjął wczoraj wyjątkowo nieprzychylnie prezydentowi Litwy Rolandasowi Paksasowi wnioski komisji sejmowej, badającej zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego. Mimo to prezydent w swym orędziu do narodu kategorycznie odrzucił wszystkie zawarte we wnioskach zarzuty i oświadczył, że nie zamierza podawać się do dymisji.

Często powtarzane w ciągu ostatnich dni w sejmowych kuluarach prognozy, że Sejm, aby zademonstrować Rolandasowi Paksasowi swą determinację i siłę w dążeniu usunięcia go z urzędu prezydenta, 85 głosami „za” przyjęcie nieprzychylnie prezydentowi wnioski komisji śledczej, nie potwierdziły się.

Wczoraj za przyjęciem wniosków, iż prezydent „był i jest narażony na wpływy” i to „stwarza zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego Litwy” głosowało 70 posłów, 16 było przeciwko, 10 parlamentarzystów zaś powstrzymało

się. Za odsunięciem prezydenta od władzy po zakończeniu prawie półrocznej procedury impeachmentu powinno głosować właśnie 85 posłów.

Jednak powszechne nastroje wśród litewskich parlamentarzystów stwarzają podstawy do przypuszczenia, iż procedura impeachmentu przeciwko Rolandasowi Paksasowi zostanie mimo wszystko uruchomiona. W tym celu wystarczy zbierać podpisy 35 posłów.

— Dzisiejsze wydarzenia w Sejmie wcale nie oznaczają, że dla ogłoszenia impeachmentu prezydenta mamy już wystarczająco głosów i obowiązkowo musimy głosować za usunięciem Rolandas Paksasa z urzędu głowy państwa.

Zostanie utworzona jeszcze jedna komisja sejmowa, już w innym składzie 12 osób, która będzie pracowała nad oskarżeniami. Przypuszczalnie nowa komisja będzie składała się z 8 polityków i 4 prawników.

(Dokończenie na str. 2)

„Kurier Wileński”
można nabyć
w sklepach

MI IMA
MEDIA

MA IMA
SAULUTĖ

W NUMERZE

Gospodarka — 3

Osiągnięcia ponad oczekiwania

Jedna z największych grup ubezpieczeniowych „Aviva” planuje nadal inwestować w najmłodszą spółkę zarządzaną przez nią w Europie — „Commercial Union Lietuva Gyvybės draudimas”.

Praworządność — 5

Piractwo w biały dzień

Funkcjonariusze wydziału badania przestępstw gospodarczych policji kryminalnej Głównego Komisariatu Policji m. Wilna sprawdzili komputer sprzedany w Wilnie w salonie spółki „Kibernetines sistemas” (poprzednio — „Kibernetikos pasaulis”) i ustalili, że sprzedano go z nielegalnym oprzyrządowaniem spółki „Microsoft” wartości 2,7 tys. Lt.

Sport — 9

Czwarta porażka liderów

Hokeiści Philadelphia Flyers przegrali w Ottawie z zespołem Senators 1:4.

Sentencja

Są ludzie, którzy czerpią rozdzaj sławy z nieprzerwanego ciągu własnych porażek.

JEAN MARTET

9 771 392 040004

Kalejdoskop aktualności

Więcej niż się spodziewano

Od roku przysięgo uczestniczyć w reformie emerytalnej zechciało ponad 420 tys. mieszkańców Litwy.

Według niepełnych danych, Fundusz Państwowych Ubezpieczeń Społecznych („Sodra”) do 1 grudnia włącznie zarejestrował 420 446 umów. Liczba zarejestrowanych umów znacznie przekroczyła prognozy nie tylko Ministerstwa Opieki Społecznej i Pracy, ale też spółek. Te ostatnie na tydzień przed zakończeniem pierwszego etapu podpisywania umów prognozowały, że do 1 grudnia w „Sodrze” zarejestruje się 350-400 tys. umów.

Litwa jest zdecydowana...

Litwa nadal jest zdecydowana aktywnie uczestniczyć w międzynarodowych operacjach NATO, powiedział sekretarz Ministerstwa Obrony Kraju Povilas Malakauskas.

Wczoraj Malakauskas uczestniczył w spotkaniu ministrów obrony NATO w Brukseli. Po raz pierwszy przedstawiciele siedmiu przyszłych państw Sojuszu zostali zaproszeni do udziału w oficjalnym spotkaniu ministrów NATO, dyskusowaniu o wszystkich aktualnych kwestiach dla przyszłości NATO.

Głosowanie w sprawie budżetu — 11 grudnia

Wczoraj Sejm po raz drugi omówił udokładniony przez rząd projekt budżetu na rok następny i postanowił, że głosowanie w sprawie przyjęcia budżetu odbędzie się 11 grudnia.

Za tym głosowało 68 posłów, przeciwko — 15, natomiast 7 parlamentarzystów powstrzymało się od głosu. Uwzględniając propozycje Sejmu rząd podzielił ponownie prawie 150 mln Lt i w udokładnionym projekcie przewidział, że dochody budżetu narodowego 2004 r. mogą być prawie o 124,3 mln Lt wyższe, natomiast wydatki zmniejszono o 27 mln Lt.

Uniwersalna arena sportowa w Wilnie

Jedna z największych litewskich spółek budowlanych „Kausta” wykona na sumę ponad 7,3 mln Lt roboty montowania konstrukcji żelbetonowych budowanej w Wilnie nowej uniwersalnej areny sportowej.

Montowanie konstrukcji żelbetonowych nowej areny ma potrwać do kwietnia 2004 r. Obecnie trwa też selekcja producentów, dostawców i montażystów krzeseł areny. Według specjalnego zamówienia do zainstalowania ponad 10 tys. miejsc siedzących na trybunach areny pretendują firmy z USA, Hiszpanii, Wielkiej Brytanii i Litwy. Arena uniwersalna, która będzie należała do najnowocześniejszych w Europie, ma być zakończona u schyłku roku przyszłego. Na arenie będą organizowane imprezy sportowe, kulturalne i rozrywkowe na szczeblu światowym, zostaną tu urządzone loże dla VIP-ów oraz placówki żywieniowe.

Bank przygotowuje nową strategię

Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju (EBOR) przystąpił do przygotowania nowej strategii działalności na Litwie. Po ocenie rozwoju oraz reform ekonomiki Litwy w ostatnim okresie mają być w niej określone priorytety działalności banku na Litwie.

W portalu internetowym EBOR twierdzi się, że od 2002 r., gdy została zatwierdzona ostatnia strategia jego działalności, rozwój reformy strukturalnej i ekonomiki zapewniły Litwie zaproszenie do członkostwa w Unii Europejskiej, w kraju pomyślnie odbywa się prywatyzacja sektora energetyki, a sektor bankowości znacznie się umocnił.

Energetycy uprzedzają

Wileńscy energetycy uprzedzają, że w tym tygodniu, a zwłaszcza w jego końcu, mogą wystąpić zakłócenia w dostawach elektryczności.

Obecnie dobiega końca rekonstrukcja wileńskich centralnej i północnej podstacji transformatorowych, które podają prąd elektryczny do centralnej i północnej części Wilna, a w dniach 3-15 grudnia ostatecznie będą regulowane nowe urządzenia. Szczególnie trudna sytuacja może być w nocy 6 grudnia, informują Wschodnie Sieci Rozdzielcze.

(BNS)

**KURIER
WILEŃSKI**

Adres redakcji
Birbinių g. 4a, 2030 Vilnius,
Lietuvos Respublika, tel./fax 260 84 44

ISSN 1392-0405

Zespół i współpracownicy

Aleksander Borowik — redaktor naczelny (tel. 260 84 44, e-mail: redaktor@kurierwilenski.lt).
Krystyna Adamowicz — zastępca redaktora naczelnego, Helena Gładkowska — stolica, Danuta Kamilewicz — „Pocopotek”, Paweł Kobak, Stanisław Tarasiewicz — polityka, Jan Sienkiewicz — społeczeństwo, Irena Mikulewicz — Samo życie, Robert Mickiewicz — praworządność, Walenty Dunowski — sport, Edyta Szalkowska — zdrowie, Andrzej Pukszo — kultura, Julitta Tryk — gospodarka, Małgorzata Kozicz — strona młodzieżowa, Marian Paluszkiwicz — fotoreporter, Jadwiga Podmostko — korespondent na rej. wileński, Piotr Ryngiewicz — korespondent na rej. solecznicki, Alina Sobolewska — korespondent na rej. trocki (tel. 260 84 46).

Wanda Zajączkowska, Zygmunt Żdanowicz — sekretarze odpowiedzialni, Marian Sipowicz — zastępca sekretarzy odpowiedzialnych, Walerian Butkiewicz, Roman Ostrouch, Lucja Stankevičiūtė — łamanie komputerowe (tel. 260 84 47, e-mail: sekret@kurierwilenski.lt).

Zbigniew Markowicz — promocja (tel. 260 84 44), Dariusz Guszczka — reklama (tel. 260 84 44, e-mail: reklama@kurierwilenski.lt), Weronika Wojsznis — kolportaż-prenumerata (tel. 260 84 44, e-mail: kolport@kurierwilenski.lt).

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie prawo do skracania i adiacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbieżne z opinią redakcji.

Sekretarz odpowiedzialny Zygmunt Żdanowicz

Wydawca VŠĮ „Vilniaus žodis”. Dyrektor spółki Roman Baranowski (tel. 260 84 44). Druk UAB „KLION”
Wsparcie finansowe — Senat RP i Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie”

Dom Kultury Polskiej zwraca się do ludzi dobrej woli

"Gwiazdka dla sierot"

Już po raz trzeci Fundacja Dobroczynności i Pomocy „Dom Kultury Polskiej w Wilnie” startuje z akcją dobroczynną „Gwiazdka dla sierot”.

W okresie Świąt Bożego Narodzenia organizatorzy akcji odwiedzają domy dziecka i szkoły-internaty. Teatr przedstawia im piękną bajkę, a potem dzieciaki jeszcze długo bawią się przy choince z jej bohaterami i Świętym Mikołajem. Na zakończenie zabawy każde

dziecko dostaje słodycze i prezenty. Uprzednio uzgadnia się z dyrekcją placówki dziecięcej, czego jej wychowankom najbardziej brakuje. Chodzi o to, by każde dziecko odczuło prawdziwą atmosferę tych rodzinnych świąt, by poczuło się w tym dniu szczególnie i na długo go zapamiętało.

Zrealizować tę akcję można tylko dzięki wsparciu ludzi dobrej woli. Każdy wkład, większy czy mniejszy, decyduje o tym, czy ta szla-

chetna akcja upiększy życie dzieciakom, których spotkał ciężki los sieroty. Dom Kultury Polskiej zwraca się do ludzi o czułym sercu z prośbą o wsparcie akcji — finansowe lub rzeczowe, z góry dziękując darczyńcom za pomoc w realizacji tej akcji dobroczynnej.

O przebiegu akcji będzie na swych łamach informować Czytelników „Kurier Wileński”.

Telefon kontaktowy: 233 36 63, Dom Kultury Polskiej w Wilnie.

Parlamentarna komisja śledcza złożyła sprawozdanie

Prezydent nie ustępuje

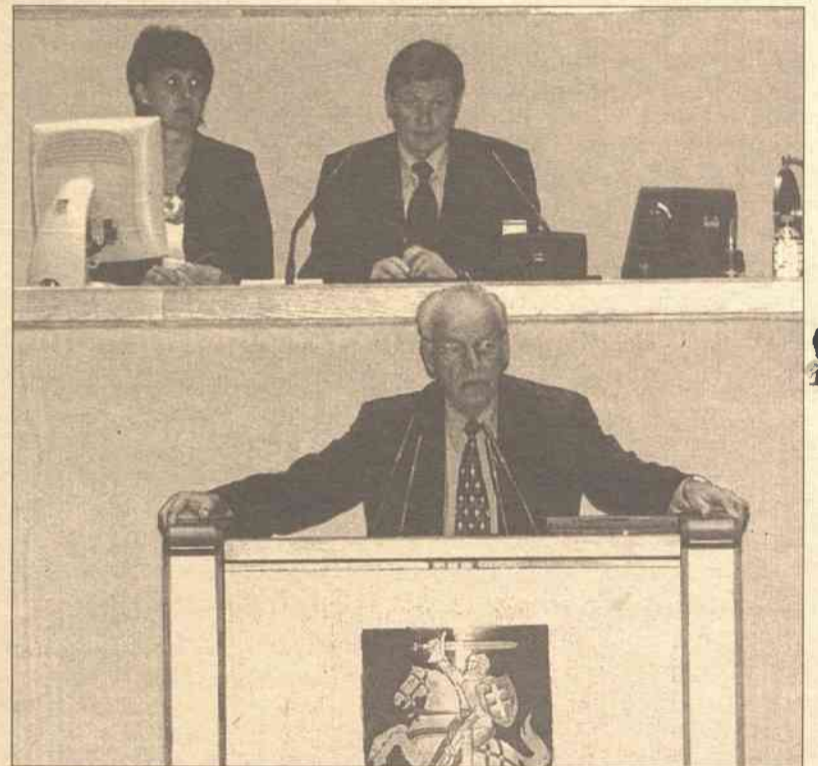
(Dokończenie ze str. 1)

Jeżeli zbiera ona wystarczającą ilość dowodów, iż prezydent nie może zajmować tego urzędu, Sejm, by usunąć go ze stanowiska będzie musiał zebrać 85 głosów — powiedział „Kurierowi” Wacław Stankiewicz, członek komisji sejmowej badającej zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego.

Podobnego zdania był również Justinas Karosas, jeden z liderów socjaldemokratów, mających w Sejmie największą frakcję. „Nie mając w rękach materiałów komisji (komisji, która zajmie się impeachmentem prezydenta. — przyp. red.) coś mówić na ten temat po prostu nie byłoby solidnie. To co mamy, to tylko podstawa do dalszego badania sprawy i tego z pewnością nie wystarczy dla impeachmentu” — stwierdził w rozmowie z „Kurierem” prof. Karosas.

Takich wątpliwości natomiast nie miał lider konserwatystów Andrius Kubilius. „Myślę, że jednak dla odsunięcia Paksasa w Sejmie jest wystarczająca większość. Oczywiście, za te kilka miesięcy, w ciągu których będzie pracowała nowa komisja coś może się zmienić.

Jednak swoim zachowaniem prezydent może zrazić do siebie nie tylko większość posłów, ale i większość mieszkańców Litwy. Prezydent powinien dobrowolnie podać się do dymisji” — zdecydowanie skonstratował lider konserwatystów.

W imieniu komisji wnioski na forum parlamentarnym przedstawił jej przewodniczący — Aloyzas Sakalas
Fot. ELTA

Posel na Sejm RL, lider Akcji Wyborczej Polaków na Litwie Waldemar Tomaszewski uważa, że „to wszystko sprawia przykre wrażenie. Myślę, że mimo wszystko to jeszcze nie koniec dla prezydenta.

Nawet gdyby Rolandas Paksas stracił obecne swe stanowisko, to nie straci poparcia ludności. Wnioski komisji, moim zdaniem, nie są przekonujące. Nieprzychylnie nastawienie wobec niego

było widoczne już podczas wyborów prezydenckich”.

W swym telewizyjnym orędziu do narodu prezydent Rolandas Paksas oświadczył: „Zawsze broniłem i będę bronił interesów państwa i jego mieszkańców. Nikt mnie nie zmusi zejść z obranej drogi”.

Głowa państwa kategorycznie odrzucił wszelkie zarzuty zawarte we wnioskach komisji.

Robert Mickiewicz

Opozycja proponuje deportowanie pracowników „Almax”

Projekt listu do Putina

(Dokończenie ze str. 1)

Podejrzenia co do tego wysunięto również przeciwko Borisowowi.

Zdaniem liberalcentrystów, po przesłuchaniu obywateli Rosji należy ogłosić jako osoby non grata i deportować z Litwy za działalność antypaństwową.

Proponuje się, aby podjąć surowsze działania również przeciwko samemu Borisowowi.

Zdaniem liberalcentrystów,

może on wpływać na prowadzone dochodzenie w sprawie pogroźek wobec prezydenta i ewentualnego handlu sprzętem wojskowym z krajami popierającymi terroryzm. Jednocześnie członek Związku Ojczyzny — frakcji konserwatystów Vytautas Landsbergis zarejestrował projekt rezolucji Sejmu „W sprawie listu do prezydenta Federacji Rosyjskiej”.

W projekcie rezolucji proponuje się, aby przewodniczący Sejmu

Artūras Paulauskas zwrócił się do prezydenta Rosji Władimira Putina, żeby ograniczył on działalność służb specjalnych swego kraju na Litwie.

Konserwatyści proponują następujące ewentualne sformułowanie listu do prezydenta Rosji: „Ceniąc możliwość dobrych stosunków między naszymi krajami prosimy o ograniczenie destrukcyjnej działalności tajnych służb pańskiego kraju na Litwie”.

Wielokrotne i jednorazowe wizy do Rosji, na Białoruś, Ukrainę, do Kazachstanu, Uzbekistanu, Mołdowy.
Zalätwanie dokumentów na wyjazd do obwodu kaliningradzkiego.
Ubezpieczenie zdrowia, ubezpieczenie kierowców, udających się do Europy, Łotwy.
Vilnius, tel. 233 34 37, 8 699 21975.

(Zam. 376)

(Zam. 028)

LISENAS PRODUKCIJA
CUKIERKÓW
UZDAŃKOWA AKCIJE BENDROVE
Vilnius, tel. 265 32 61

„Commercial Union Lietuva” zwiększa kapitał zakładowy

Osiągnięcia ponad oczekiwania

Jedna z największych grup ubezpieczeniowych „Aviva” planuje nadal inwestować w najmłodszą spółkę zarządzaną przez nią w Europie — „Commercial Union Lietuva Gyvybės draudimas”.

Jak wczoraj na konferencji prasowej zapowiedziała Asta Ungulaitienė, dyrektor generalny spółki, prezes zarządu „Commercial Union Lietuva”, jeszcze w tym tygodniu spółkę osiągną 4 mln litów inwestycji akcjonariuszy, które będą przeznaczone na rozwój usług związanych z ubezpieczeniem emerytalnym. A więc wynoszący obecnie 5,55 mln litów kapitał zakładowy „Commercial Union Lietuva Gyvybės draudimas” wkrótce zostanie zwiększony o 0,2 mln litów. Za jedną akcję o wartości nominalnej 10 Lt „Aviva” zapłaciła po 200 Lt. Grupa ubezpieczeniowa już zainwestowała na Litwie 36 mln Lt. Do końca 2005 roku inwestycje w spółkę litewską przekroczą 50 mln Lt. Według Jarosława Myjaka, dyrektora wykonawczego grupy „Aviva” w Polsce i prezesa rady nadzorczej „Commercial Union Lietuva”, środki te będą przeznaczone na tworzenie nowych usług, rozwój sieci obsługi klientów, wdrożenie nowoczesnych systemów informacyjnych.

Wyniki działalności

Dziennikarzom bardzo wyczerpująco zostały zaprezentowane wyniki dwuletniej działalności spółki ubezpieczenia na życie. „Commercial Union Lietuva Gyvybės draudimas” znacznie wcześniej, niż wstępnie planowała, osiągnęła zamierzone plany i umocniła swoje pozycje w czołówce wiodących

Jarosław Myjak i Asta Ungulaitienė bardzo pozytywnie oceniają dwuletnią działalność spółki na Litwie
Fot. Marian Paluszkiewicz

spółek rynku ubezpieczeń na życie oraz funduszy emerytalnych Litwy. — Zakładając spółkę na Litwie planowaliśmy w ciągu pierwszych trzech lat działalności osiągnąć 20 proc. litewskiego rynku ubezpieczeniowego według nowo zawartych umów ubezpieczenia. Wskaźnik ten osiągnęliśmy znacznie wcześniej — stwierdził Jarosław Myjak.

„Commercial Union Lietuva Gyvybės draudimas”, w trzecim kwartale br. zdobyła 29,37 proc. udziału w litewskim rynku ubezpieczeń na życie według nowo zawartych umów. Wskaźnik wzrósł dwukrotnie od początku roku, gdy udział w rynku wynosił 13,14 proc. Prezentując wyniki działalności za dwa lata podano, że „Commercial Union Lietuva” jest spółką wiodącą wśród spółek świadczących usługi inwestycyjnego ubezpieczenia na życie. W ciągu pierwszych trzech kwartałów br. w zakresie wspomnianych ubezpieczeń spółka zdobyła

46,53 proc. rynku według nowo podpisanych umów.

Na trzeciej pozycji

W ubiegły poniedziałek w państwowym ubezpieczeniu społecznym „SoDra” zarejestrowano ponad 400 tysięcy umów ubezpieczenia emerytalnego. Najwięcej umów zawarły bankowe spółki ubezpieczenia na życie — „Hansabankas” (Hansa pensija) oraz „Vilniaus Bankas Gyvybės Draudimas”. „Commercial Union Lietuva Gyvybės draudimas” znalazła się na miejscu trzecim.

— W celu wzmocnienia naszych pozycji na rynku ubezpieczeń emerytalnych od początku przyszłego roku będziemy działać bardzo aktywnie — powiedziała Asta Ungulaitienė. Według prognozy Ungulaitienė, w przyszłym roku może być zawartych około 300 nowych

umów ubezpieczenia.

Dyrektor generalny wspomniała dziennikarzom o tym, że w zawarciu jeszcze większej liczby umów ubezpieczenia z tytułu gromadzenia emerytalnego przeszkodziły pogłoski o rzekomych problemach finansowych grupy „Aviva”. Według oficjalnych doniesień, w pierwszym półroczu br. według standardów międzynarodowych osiągnęła 638 mln funtów zysku z działalności.

Należąca do międzynarodowej grupy finansowej „Aviva” swą działalność na Litwie rozpoczęła 20 listopada 2001 roku.

Ambitne plany

Zdaniem Asty Ungulaitienė ogromnym osiągnięciem „Commercial Union Lietuva Gyvybės draudimas” jest stworzenie sieci zawodowych konsultantów. Usługi „Commercial Union” sprzedaje 516 konsultantów ubezpieczeniowych. Planuje się do końca 2006 roku sieć tę rozbudować do 700 konsultantów. Obecnie spółka współpracuje z 5 agencjami i 50 firmami brokerskimi, a biura spółki działają w 10 największych miastach kraju. W ciągu najbliższych 6 lat „Commercial Union Lietuva” zamierza zawrzeć ponad 50 tys. umów ubezpieczenia na życie i ponad 150 tys. prywatnych umów ubezpieczenia emerytalnego. Zostaną zaoferowane także grupowe ubezpieczenia na życie oraz anuety. Planuje się także, że do końca 2006 roku suma zarządzanych przez „Commercial Union Lietuva” aktywów wyniesie do 350 mln Lt (obecnie wynosi ok. 20 mln Lt). Oczekuje się, że już w 2005 roku „Commercial Union Lietuva” będzie zyskowną spółką ubezpieczeń na życie.

Irena Mikulewicz

W grudniu – bezpłatne rozmowy międzymiastowe

Atrakcyjna oferta

Największa spółka telekomunikacyjna kraju „Lietuvos telekomas” w grudniu bezpłatnie w końcu tygodnia będzie świadczyła abonentom usługi w zakresie rozmów międzymiastowych.

„Uważamy, że przed świętami ta oferta będzie szczególnie atrakcyjna naszym klientom i już w końcu tego tygodnia zachęci ich do obcowania ze swymi bliskimi” — powiedział zast. dyrektora do spraw sprzedaży i

kształtowania rynku „Lietuvos telekomas” Nerijus Ivanauskas. Bezpłatne rozmowy międzymiastowe będą świadczone w końcu każdego tygodnia w grudniu oraz podczas świąt Bożego Narodzenia, poinformował „Lietuvos telekomas”. Nie będzie też stosowana opłata za połączenia w rozmowach. Skonsolidowane docho-

dy grupy przedsiębiorstw „Lietuvos telekomas” w ciągu 3 kwartałów wyniosły 605,402 mln Lt — o 17 proc. mniej niż w styczniu-wrześniu 2002 r. (729,168 mln Lt). Zdaniem kierownictwa telekomu, na spadek dochodów wpłynęły zmniejszone dochody stałej łączności w ciągu 9 miesięcy o 25 proc., do 458,3 mln Lt. (BNS)

Konkurs „Kuriera Wileńskiego” i Konsula Generalnego RP w Wilnie „Polak Roku 2003”

Nazwisko wybranego kandydata (-tki) z finałowej dziesiątki, do której weszli: Franciszka Abramowicz, Irena Duchowska, Stefan Dudojć, Antoni Jankowski, Czesław Mickiewicz, Jan Gabriel Mincewicz, Michał Mackiewicz, Zofia Matarewicz, ks. Dariusz Stańczyk, Stanisław Tarasiewicz, należy zgłosić na kuponie, który zamieszczamy obok. Uwaga! Na jednym kuponie (nie kserować) można wpisać nazwisko tylko jednego kandydata. Zgłoszenia prosimy nadsyłać do 31 grudnia br. na adres redakcji z dopiskiem „Polak Roku”. Na kuponie prosimy wpisać swoje imię, nazwisko i adres, ponieważ każdy ku-

pon będzie uczestniczył w loterii. Informacja pod nr tel. 260 84 44

ONI! KUPONI! KUPONI! KUPONI! KUPONI! KUPONI! KUPONI! KUPONI! KUPONI!

Akcja „Podaruj Życzenie”

Chcesz zrobić miłą niespodziankę świąteczną rodzinie, bliskim i znajomym? Sprezentuj Im Świąteczny „Kurier” (24 grudnia), w którym znajdą Oni życzenie dla Nich od Ciebie!

Komu _____
Tekst _____
Od kogo _____

Życzenia wpisane do tego kuponu możesz przysłać lub dostarczyć do redakcji do 19 grudnia włącznie.
Adres redakcji: Birbinių g. 4a, 2030 Vilnius

KUPONI! KUPONI! KUPONI! KUPONI! KUPONI! KUPONI! KUPONI! KUPONI! KUPONI!

(Zam. 098)

Ceny żywności

na targowisku Hale
ul. Kalwaryjskiej w Lt za 1 kg/1litr

Mięso i wędliny

Szynka wieprzowa z kością	6,50-7
Szynka wieprzowa bez kości	7,50-8
Żeberka wieprzowe	6,50
Wołowina bez kości	7,50
Wołowina z kością	4,50-6,50
Wątróbka wieprzowa	2,90-3,30
Wątróbka wołowa	3,50
Baranina	17
Cielęcina bez kości	10
Cielęcina z kością	8,50-9
Żeberka cielęce	6,50-7
Boczek wieprzowy świeży	4,50-7
Szab	11,50-12
Karkówka	10-11
Polędwica wieprzowa	10-11
Polędwica wołowa	10
Słonina solona	4,50-7
Słonina świeża	3,50-6,50
Kurczaki mrożone	4,90-5,20
Kurcze udka	4,90
Wątróbka kurza	4,90
Indycza szynka wędzona	14
Jelita grube (1 m)	2
Jelita cienkie (1m)	1
Sadło	2,50-3
Kurczaki świeże	5,20
Indycze udka	6,50
Indycze filety	11,90-14
Kurczaki wędzone	7,20-7,50
Kurcze udka wędzone	6,80
Szynka wędzona	11-12
Kiełbasy wędzone	10-32
Polędwica wędzona	13-14
Słonina wędzona	4,50-8
Boczek wędzony na gorąco	13,90-14
Boczek wędzony na zimno	10-11

Nabiał

Mleko	1,20
Twaróg	4-5
Śmietana	6
Jajka	1,55-3,20
Jajka wiejskie	3,50-4

Warzywa i owoce

Ziemniaki	0,50-0,60
Marchew	0,80
Buraczki	0,50-0,60
Kapusta	0,40-0,50
Czosnek (4 szt.)	1
Cebula	1
Por (1 szt.)	0,40
Jabłka litewskie	0,80-2,50
Gotowane czerwone buraczki (4 szt.)	1
Sznurek suszonych borowików (50 g)	16
J. T.	

Polska

Automaty — kto zgłosił poprawkę?

Marszałek Sejmu Marek Borowski przedstawił wczoraj dziennikarzom „białą księgę”, zawierającą dokumenty składające się na proces legislacyjny dotyczący ustawy o grach losowych.

Przyznał, że z zawartych w niej materiałów nie wyniika jednoznacznie, kto zgłosił poprawkę obniżającą podatek od automatów do gry z 200 do 50 euro. Marszałek poinformował, że w „białej księdze” znalazły się m.in. wszystkie dokumenty, które dotyczą posiedzenia podkomisji z 25 września ub.r. „Na pytanie, czy mogę powiedzieć na podstawie tego, kto zgłosił (poprawkę), odpowiadam: nie mogę” — dodał. Z kolei marszałek Senatu Longin Pastusiak uważa, że wyjaśnieniem sprawy ustawy o grach losowych powinien zająć się sąd, a nie kolejna komisja śledcza, która ma charakter polityczny. Odnosząc się do wniosków o samorozwiązanie Sejmu, Pastusiak podkreślił, że nie można mówić o tym, że ten parlament stracił legitymację do działania.

Ubytki w komisji
Rywina

Renata Beger z Samoobrony została wykluczona z sejmowej komisji śledczej badającej sprawę Rywina.

Wniosek w tej sprawie zgłosił szef komisji Tomasz Nałęcz. Za wykluczeniem głosowało pięciu posłów, nikt nie był przeciw, a wstrzymało się czterech.

W minionym tygodniu Beger zrzekła się immunitetu poselskiego w związku z wnioskiem prokuratury o wyrażenie zgody na pociągnięcie jej do odpowiedzialności karnej. Prokuratura Okręgowa w Poznaniu chce postawić jej zarzut sfalszowania list poparcia dla kandydatów Samoobrony w wyborach parlamentarnych w 2001 r.

Żywność —
najuboższym

320 ton żywności wartości ponad 1,5 mln złotych trafi przed Świętami Bożego Narodzenia do około 300 tys. najuboższych osób w Polsce.

Federacja Polskich Banków Żywności w ostatni weekend listopada zorganizowała zbiórkę żywności w 1078 punktach handlowych w 168 miejscowościach. Najbardziej potrzebne produkty (m.in. tłuszcze, przetwory zbożowe, konserwy mięsne, cukier, słodycze, mleko) trafiają za tydzień do organizacji pozarządowych i ośrodków pomocowych współpracujących z Federacją, które zajmują się osobami niedożywionymi, bezdomnymi, niepełnosprawnymi oraz samotnymi matkami.

Na podstawie doniesień PAP stronę przygotował
Aleksander Borowik

Na wyspie Tuzła otwarto stałą strażnicę

Ukraina pręży muskuły

Na wyspie Tuzła w Cieśninie Kerczeńskiej przedstawiciele władz Ukrainy dokonali wczoraj otwarcia nowej strażnicy wojsk ochrony pogranicza. Na stałe będzie tu służyło 50 żołnierzy. Na wyspie znajduje się kilka uzdrowisk, ponadto mieszka tu kilku rybaków z rodzinami.

Pomysł, aby zbudować tam ukraiński posterunek graniczny, powstał wkrótce po tym, jak pod koniec września w kierunku wyspy Rosjanie zaczęli budować groblę. Strona ukraińska była przekonana, że ma ona połączyć terytorium Rosji z ukraińską wyspą, a w konsekwencji doprowadzić do zmiany przebiegu linii granicznej. Dzięki temu Rosja uzyskałaby m.in. kontrolę nad jedynym szlakiem żeglownym między Morzem Czarnym i Azowskim. W odpowiedzi Ukraińcy wbili na wyspie słupy graniczne i wystawili tymczasowy posterunek.

Pod koniec października, gdy groblę od ukraińskiej wyspy oddzielał zaledwie 100-metrowy pas wody, budowę wstrzymano. Decyzja zapadła na Kremlu po licznych protestach ukraińskiego MSZ. Rosjanie tłumaczyli swoją decyzję m.in. zgodą Kijowa na demilitaryzację wyspy. Jednocześnie ukraińska i rosyjska delegacje rzadowe przystąpiły do rozmów na temat statusu akwenów morskich.

Kijów nalega, aby podzielić je linią graniczną biegnącą po dnie i powierzchni morza, jednak Rosjanie są temu przeciwni i opowiadają się za granicą rozdzielającą tylko

Strona ukraińska gotowa jest bronić wyspy nawet z użyciem sił zbrojnych

Fot. EPA-ELTA

morskie dno. W trakcie rozmów strona rosyjska dała też wyraźnie do zrozumienia, że przynależność terytorialna wyspy Tuzła, to sprawa sporna.

Niespodziewany konflikt wokół tej niewielkiej piaszczystej wyspy wywołał poważne napięcie w stosunkach dwustronnych. 27 listopada minister obrony Ukrainy Jewhen Marczuk, nawiązując do tej kwestii, oświadczył, że polityka zagraniczna Rosji jest nieprzewidywalna.

W piątek w Kijowie ma się odbyć

kolejna runda ukraińsko-rosyjskich rozmów na temat statusu akwenów morskich.

Kłopot z określeniem przynależności wyspy bierze się z jej skomplikowanego pochodzenia geograficznego. Jeszcze na początku XX wieku Tuzła była częścią Półwyspu Tamańskiego, jednak wąska naturalna grobla łącząca ją z lądem została przerwana przez wody sztormowe, tworząc wyspę.

W 1941 władze radzieckie przekazały wyspę ówczesnej ad-

ministracji krymskiej, a w 1954 cały Krym - do tej pory będący częścią Rosji — przekazano z kolei Ukrainie, ta zaś w 1991 roku stała się niepodległym państwem. Umówiono się wówczas, że linie graniczne między niepodległą Rosją i niepodległą Ukrainą będą pokrywały się z granicami administracyjnymi między republikami, określonymi w czasach ZSRR.

Ukraina i Rosja nie dokonały dotychczas delimitacji granicy lądowej.

„UE blokuje wejście Rosji do WTO”

Putin o cenach energii

Prezydent Władimir Putin oskarżył wczoraj UE o blokowanie wejścia Rosji do Światowej Organizacji Handlu (ang.WTO). Wyraził też pogląd, że rozszerzenie Unii Europejskiej może zaszkodzić gospodarce Rosji i jej stosunkom handlowym z krajami Europy Środkowej i Wschodniej.

Rosyjski prezydent ostro skrytykował żądania Unii szybkiego podniesienia przez Rosję krajowych cen energii. Jego zdaniem, ochrona interesów europejskiego przemysłu ciężkiego „absolutnie nie wymaga tak radykalnych środków”. Niskie ceny energii w Rosji są „naszym na-

turalnym atutem konkurencyjnym”, który można przyrównać do dobrej pogody, z jakiej korzysta rolnictwo w niektórych krajach europejskich. „Nie zamierzamy rezygnować z takich korzyści” — podkreślił. Jednocześnie zaproponował on energochłonnym gałęziom przemysłu w UE wchodzenie w „długoterminowe sojusze” z rosyjskimi dostawcami energii. Władimir Putin wyraził też opinię, że rozszerzenie w 2004 r. Unii Europejskiej o 10 nowych państw członkowskich może zaszkodzić stosunkom handlowym Rosji z krajami Europy Środkowej i Wschodniej.

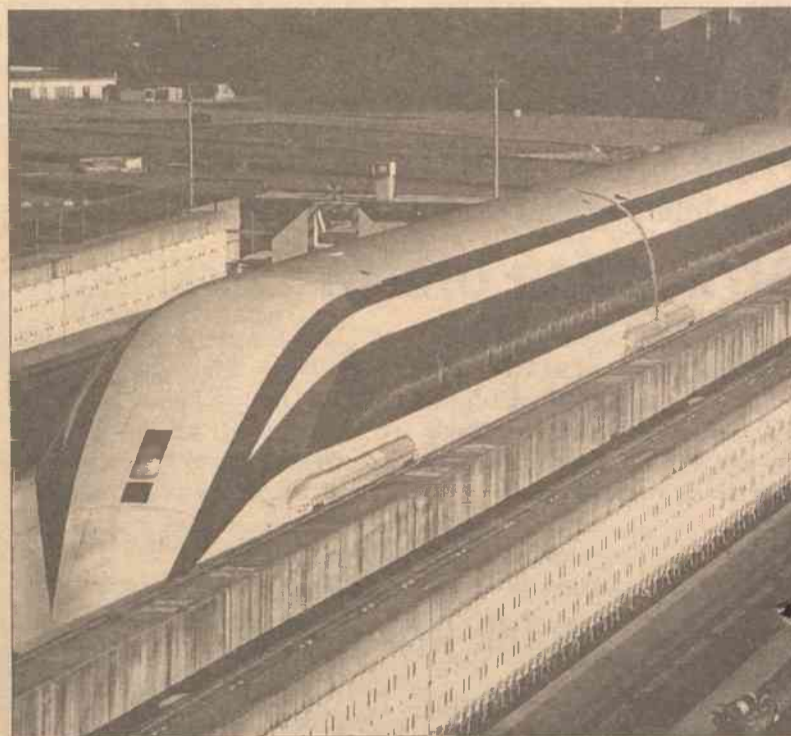
Nie udało się schwytać Izzata Ibrahima al-Duriego

Nieuchwytny król trefli

Izzat Ibrahim al-Duri, prawa ręka Saddama Husajna, ostatnio podejrzewany o kierowanie partyzantką iracką, nie wpadł w sieć obławy zastawionej na niego przez Amerykanów w Kirkuku i wokół tego miasta. Wczoraj wieczorem dowództwo wojsk USA zdementowało nadchodzące przez cały dzień wiadomości, że Duri został schwyty lub zabity.

Amerykanie rozpoczęli w poniedziałek wieczorem wielką obławę w Kirkuku na północy kraju, a we wtorek od świtu przeszukiwali

domostwa w pobliskiej miejscowości Hawidża. W Kirkuku od rana krążyły pogłoski o schwyтaniu Duriego, króla trefli w amerykańskiej wojskowej talii kart z poszukiwanymi postaciami reżimu Saddama. Członek irackiej Rady Zarządzającej Muwafak ar-Rubaji powiedział rano reporterom, że „jest bardzo prawdopodobne, iż Izzat Ibrahim został pojmany lub zabity”. Jednak wieczorem major Doug Vincent ze 173. Brygady Powietrznodesantowej oświadczył, że „z całą pewnością w trakcie dzisiejszej misji go nie schwyтano”.

Doświadczalny japoński pociąg na poduszce magnetycznej ustanowił wczoraj kolejny rekord prędkości pojazdu tego typu — 581 kilometrów na godzinę.

Eksperyment przeprowadzono na doświadczalnym torze w prefekturze Yamanashi na zachód od Tokio. Miesiąc temu pociąg osiągnął tu prędkość 560 kilometrów na godzinę.

Pociąg został skonstruowany i jest testowany w ramach rządowego programu rozwoju superszybkich kolei. Realizacja programu ma kosztować rząd Japonii prawie dwa miliardy dolarów.

Obok Japonii tego typu pociągi na poduszce magnetycznej poddawane są próbom w Niemczech, gdzie jednak jak do tej pory nie działa ani jedna taka linia. W 2002 r. Niemcy uruchomili jednak opartą na swej technologii pierwszą taką ponad 30-kilometrową linię w Szanghaju w Chinach, łączącą miasto z międzynarodowym lotniskiem Pudong. Badania nad tego typu pociągami prowadzone są też w Stanach Zjednoczonych.

Fot. EPA-ELTA

„Kibernetines sistemas” i „Inta” rozpowszechniały nielegalne oprzyrządowanie programowe

Piractwo w biały dzień

Litewskie spółki handlu detalicznego sprzętem komputerowym i programowym „Kibernetines sistemas” i „Inta” rozpowszechniały nielegalne oprzyrządowanie programowe, ustalili funkcjonariusze policji po dokonaniu sprawdzenia.

Jak powiedziała adwokat Kristina Janušauskaitė z biura adwokatów „Pranckevičius ir partneriai”, reprezentująca stowarzyszenie BSA zwalczające rozpowszechnianie nielegalnego oprzyrządowania programowego, przedsiębiorstwa oferujące tańszy sprzęt komputerowy z naruszeniem ustaw konkurują ze

spółkami handlującymi legalnym oprzyrządowaniem programowym.

W połowie listopada funkcjonariusze wydziału badania przestępstw gospodarczych policji kryminalnej Głównego Komisariatu Policji m. Wilna sprawdzili komputer sprzedany w Wilnie w salonie spółki „Kibernetines sistemas” (poprzednio — „Kibernetikos pasaulis”) i ustalili, że sprzedano go z nielegalnym oprzyrządowaniem spółki „Microsoft” wartości 2,7 tys. Lt, mówi się w opublikowanym komunikacie prasowym spółki łączności ze społeczeństwem „Hill&Knowlton”.

Jest to już trzeci ustalony przy-

padek naruszenia praw autorskich w sklepach „Kibernetikos pasaulis”. Zgodnie z komunikatem, w listopadzie 2001 r. ustalono, że „Kibernetikos pasaulis” wykorzystywał nielegalne oprzyrządowanie programowe „Microsoft”, „Symantec” oraz innych producentów wartości 38 tys. Lt. W lutym 2002 r. zanotowano, że pracownik tego przedsiębiorstwa sprzedał komputer z nielegalnym oprzyrządowaniem programowym wartości 5 tys. Lt.

W czasie akcji „Mystery Shopper”, jaką przed rokiem przeprowadziła firma „Microsoft”, studenci odwiedzili też 15 sklepów

„Kibernetikos pasaulis”, spośród których 11 oferowało nabycie sprzętu komputerowego z nielegalnymi programami.

Jednocześnie podczas sprawdzenia przeprowadzonego w listopadzie br. w spółce „Inta” ustalono również, że pracownik przedsiębiorstwa sprzedał komputer z nielegalnym oprzyrządowaniem programowym „Microsoft”.

W roku ubiegłym spółka „Kibernetikos pasaulis” osiągnęła obrót w wysokości 24 mln Lt, a sprzedaż „Inty” kształtowała się na poziomie 15,4 mln Lt.

Funkcjonariusze poszukują lekarza krajowej reprezentacji piłkarskiej

Nadzieja na ekspertyzę DNK

Jak na razie nie wiadomo, kto w niedzielę spłonął w samochodzie „Renault 21” w stołecznej dzielnicy Nowa Wilejka. Wóz należał do lekarza narodowej reprezentacji piłkarskiej Litwy i klubu piłkarskiego „Žalgiris” Aleksieja Korniejewa. Dotychczas nie udało się odnaleźć samego medyka. Funkcjonariusze twierdzą, że nie chcą snuć przypuszczeń, kto w niedzielę około godz. 10 mógł spłonąć w samochodzie na ul. Pučkorių.

Wiadomo tylko, że to są zwłoki

mężczyzny. W wileńskim 4 komisariacie policji podjęto wstępne śledztwo w celu ustalenia przyczyny śmierci człowieka. Po ustaleniu, do kogo należał spalony samochód funkcjonariusze zaczęli poszukiwać jego właściciela Korniejewa. Bliscy powiedzieli, że w niedzielę rano mężczyzna razem z córką wyjechał z dzielnicy Fabianiszki do centrum miasta. Córka tam wysiadła. Korniejew zamierzał wrócić do domu. Jednakże do wczorajszego wieczoru bliscy go się nie doczekali.

Jak powiedzieli funkcjonariusze,

tożsamość mężczyzny, który spłonął na ul. Pučkorių zostanie ustalona po dokonaniu ekspertyzy DNK. Według wstępnych danych, po zbadaniu zwłok, nie wykryto oznak przemocy. Nie odrzuca się wersji samobójstwa. Przedstawiciele świata sportowego z niepokojem oczekują wniosków ekspertów, czy w samochodzie „Renault 21” spalił się Korniejew. Główny trener narodowej reprezentacji piłkarskiej Litwy Algimantas Liubinskas powiedział, że spodziewa się, iż lekarz jeszcze żyje.

„Może ktoś go napadł — rozważał trener. — Może następnie napastnik wyrzucił rannego w odległym miejscu, uprowadził samochód i sam spłonął?”

Jak twierdzi Liubinskas, Korniejew jest solidnym rodzinnym człowiekiem, bez uprzedzenia bliskich nie zniknął na dzień lub kilka. Trener zaznaczył, że nie słyszał, aby lekarz miał jakieś problemy. Prezydent klubu piłkarskiego „Žalgiris” Janusz Łopuć też powiedział, że nic nie wie o trudnościach, które miałyby Korniejew.

Samobójstwo słynnego muzyka

Męczyła go depresja

W poniedziałek w swoim domu przy ul. P. Vileišio popełnił samobójstwo słynny litewski muzyk, profesor wileńskiej akademii muzycznej, twórca i kierownik zespołu muzyki ludowej „Vilnius” 52-letni Antanas Smolskis. Zwłoki ojca znalazła jego córka.

Prowadzący dochodzenie w tej sprawie funkcjonariusze nie wątpią, że Smolskis popełnił samobójstwo. W domu nie znaleziono śladów włamania, więc odrzuca się wersję zabójstwa. Prawdopodobnie muzyk uderzył siebie w klatkę piersiową nożem kuchennym.

Na razie nie znaleziono przedśmiertnego listu profesora. Jak wyjaśniono podczas wstępnego dochodzenia, ostatnie kilka miesięcy Antanasa Smolskisa męczyła ciężka depresja. Ponoć

muzyk niejednokrotnie wspominał o możliwości samobójstwa. Chociaż wyjaśniono, że goszczący ostatnio na Litwie Amerykanin, który niedawno telefonicznie rozmawiał ze Smolskiszem, zastał go w doskonałym nastroju. Muzyk obiecał gościowi zatelefonować, ale swej obietnicy nie spełnił.

Antanas Smolskis pierwszy na świecie odkrył fujarki jako instrument solowy, demonstrując to w dużych salach koncertowych. Instrument wilanina dźwięczał w krajach Europy Zachodniej, Ameryki Łacińskiej, Azji, Oceanii. Słynny muzyk jest autorem ponad stu recitali muzyki fujarkowej, wydał ponad 20 dysków CD. W 2001 roku Antanas Smolskis za swą twórczość został nagrodzony orderem Wielkiego Księcia Litewskiego Giedymina.

W Kownie radiowóz policyjny Ford Escort spowodował wypadek samochodowy. Skracając na ulicę z parkingu samochodowego niedaleko kościoła Karmelitów policyjny Ford zderzył się z jadącą główną drogą Mazda 121.

Fot. ELTA

Zatrzymano handlarzy LSD

Groźny narkotyk

Policjanci ze służby Zwalczenia Zorganizowanej Przestępczości podczas minionego weekendu zatrzymali w Kłajpedzie dealerów rozpowszechniających szczególnie groźny i rzadki na Litwie narkotyk — LSD.

Dwaj mieszkańcy Kłajpedy, 34-letni A. P. i 33-letni A. P., zostali aresztowani w trakcie policyjnej operacji, gdy próbowali za 2 500 Lt sprzedać 100 granul LSD. Policja intensywnie poszukuje jeszcze dwóch osób, podejrzanych o współudział w rozpowszechnianiu

tego groźnego narkotyku.

Jak twierdzi policja, LSD — wyprodukowany syntetycznie narkotyk — na Litwie rozpowszechnia się szczególnie rzadko. Ten środek odurzający najczęściej sprowadza się z krajów Europy Zachodniej, szczególnie z Holandii. Ostatni raz handlarz LSD wpadł w ręce litewskich funkcjonariuszy przed dwoma laty. Ten syntetyczny narkotyk bardzo mocno oddziaływał na centralny układ nerwowy. Po jego zażyciu człowiek zaczyna widzieć rzeczy nie istniejące realnie.

Kryminały

Pijany radny

W rejonie skuodaskim pijany radny samorządu tego rejonu jadąc samochodem śmiertelnie potrafił rowerzystę. Jak informuje policja, do wypadku doszło w poniedziałek wieczorem na drodze Mažeikiai-Skuodas niedaleko wsi Rūšupiai. Prowadzący samochód Mazda Xedos 6 miejscowy polityk, 34-letni Eugenijus ukis potrafił jadącego rowerem w tym samym kierunku 25-letniego G. D., mieszkańca wsi Rūšupiai. Młody człowiek odniesionych ran zmarł na miejscu. We krwi radnego wykryto 1,18 prom. alkoholu.

Podejrzana konkubina

We wsi Dotnuva w rejonie kiejdańskim znaleziono zwłoki 69-letniego V. J. Na ciele mężczyzny widniały liczne rany. Denat miał również rozbitą twarz. O popełnienie tego przestępstwa policja podejrzewa konkubinę zamordowanego, 72-letnią G. Š. Kobieta ukrywa się.

Śmiertelna ofiara pożaru

We wsi Lapielai w rejonie szyrwinckim w pożarze zginął 33-letni mężczyzna. Pożar wybuchł około godz. 8.30. Mimo interwencji strażaków ogień strawił wnętrze budynku. Na zgłiszczach znaleziono zwłoki A. B., gospodarza domu. Na razie przyczyny pożaru nie ustalono.

Wypadek eskorty marszałka

Wczoraj rano w Wilnie samochód z eskorty marszałka Sejmu RL Artūrasa Paulauskasa miał wypadek drogowy. Do stłuczki doszło o godz. 8 rano na skrzyżowaniu ulic Geležinio Vilko i Žalgirio. Samochód Audi 80, jadący za orszakiem, nie przestrzegając bezpiecznego dystansu, uderzył w ostatni samochód eskorty, Volvo 740. W wypadku uszkodzono przód Audi. Samochód eskorty wyszedł ze zderzenia bez szwanku. Nikt nie ucierpiał. Artūras Paulauskas pomyślnie dotarł do pracy.

Wpadka rabusia

W Poniewieżu policja zatrzymała 19-latkę podejrzanego o rabowanie przechodniów. G. K., mieszkaniec Poniewieża, został zatrzymany w poniedziałek późnym wieczorem, gdy na ul. Smėlynės próbował okraść 53-letnią kobietę. Młodzieniec uderzył kobietę w twarz, odebrał torebkę i zamierzał uciec. Jednak w szybkim czasie został ujęty. Podczas przesłuchania na komisariacie młodzieniec przyznał się do jeszcze dwóch podobnych przestępstw. Jak twierdzi policja, wcześniej G. K. nie trafiał w ręce funkcjonariuszy wymiaru sprawiedliwości.

Samorząd rejonu wileńskiego informuje swoich mieszkańców, że na terytorium rejonu zwiększa się ilość tzw. oszustw telefonicznych.

Oszuści zazwyczaj dzwonią w nocy lub nad ranem, kiedy sen jest najmocniejszy, do rodziny, informując, że krewni lub bliscie osoby są sprawcami wypadków samochodowych i proponują przekazać im odpowiednią sumę pieniędzy.

Najczęściej są to sumy sięgające kilku tysięcy litów. Oszuści twierdzą, że suma jest kilkakrotnie mniejsza niż potrzebna do wyrównania wyrządzonej szkody.

Zdarzają się wypadki, że zdezorientowana rodzina przekazuje proszone sumy.

Zalecamy po odebraniu takiego telefonu od razu skontaktować się ze wskazaną bliską osobą i Komisariatem Policji rejonu wileńskiego. Podajemy numery telefonów komisariatu: 271 76 86, 275 25 66.

Szanowni mieszkańcy rejonu wileńskiego, ostrzegamy Was przed podobnymi oszustwami.

Stronę na podstawie ELTA i BNS przygotował Robert Mickiewicz

Emitowana przez minerały energia przynosi ulgę

Zdrowie z kamienia

Jedni dobierają kamienie do koloru oczu, inni według znaku zodiaku. Generalnie w wyborze kierujemy się ich wyglądem estetycznym.

Tymczasem od zamierzchłych czasów wiadomo, że kryształy i kamienie szlachetne są nie tylko pięknymi ozdobami, ale także doskonałymi terapeutami...

Jad żmii, bezpłodność i kłątwa

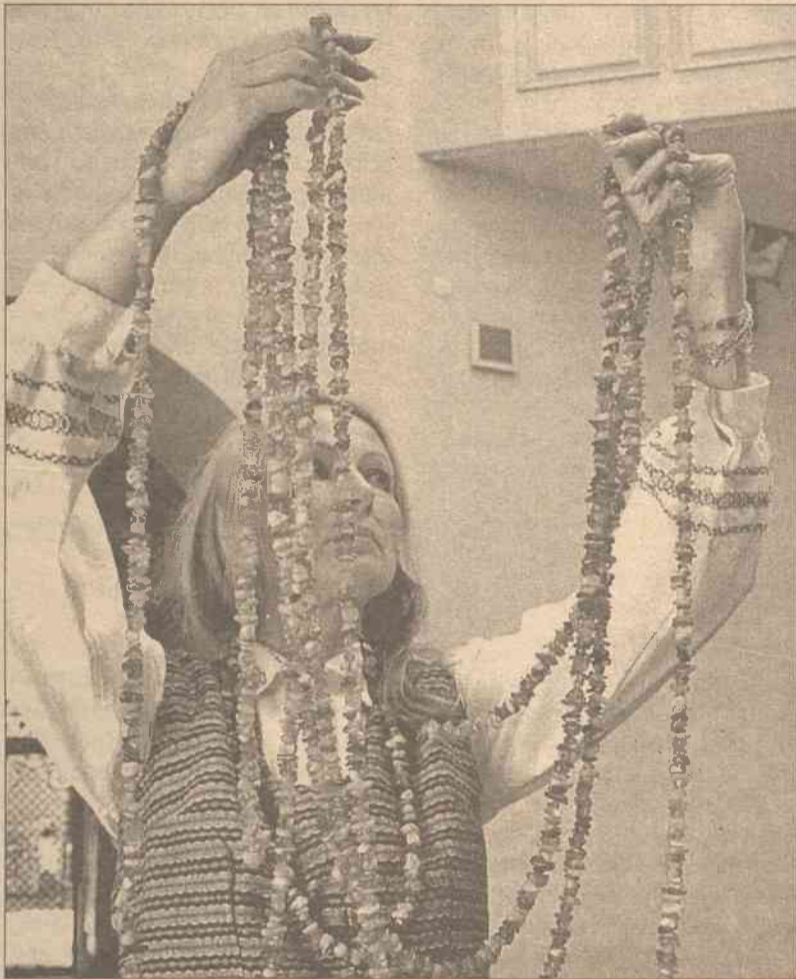
Za kraj, gdzie zaczęto wierzyć w moc kamieni szlachetnych powszechnie uważa się Indie. Magiczną siłę kamieni wykorzystywała również medycyna w Egipcie, także starożytne Chiny. Czarownicy i magowie afrykańscy do dziś używają kamieni jako leku zabezpieczającego przed jadem żmij. Ludy plemion indiańskich Ameryki Południowej wyrabiały z kamieni talizmany chroniące przed bezpłodnością oraz kłatwą.

Od dawna wierzono, że kamienie mają moc witalizującą i oczyszczającą wszelkie napoje. Przykładem może być wrzucanie kamieni szlachetnych do beczek przy produkcji win, soków pitnych, w celu wytrącenia szkodliwych osadów. Tajemnice dotyczące tego, które z kamieni wykorzystuje się przy produkcji określonego gatunku wina, nawet współcześnie są niezwykle pilnie strzeżone przez producentów.

Brytyjscy medycy również nie pogardzają tymi stworzonymi przez samą naturę "lekarzami". Wcześniakom w Anglii wkłada się do inkubatorów różowy kwarc, który przesyła im kojącą energię, podobną do energii matczynej.

To nie panaceum

Być może kamienie noszone przy sobie w postaci kolczyków, diademów, wisiorów czy bransolet nie uchronią przed wszystkimi nieszczęściami świata, ale odpowiednio dobrane kryształy na pewno

Bursztyn jest niepowtarzalny ze względu na swój blask, jak również dzięki swojej olbrzymiej sile promieniowania na ludzki organizm
Fot. ELTA

mogą pomóc w leczeniu różnych dolegliwości, a także łagodzić objawy chorób czy złego samopoczucia. Tak jak leki mają bardzo szerokie zastosowanie — zarówno w chorobach narządów wewnętrznych, jak i schorzeń psychicznych, dodają energii, łagodzą stres, poprawiają pamięć, nawet dodają odwagi...

Teraz, w okresie zimowym najbardziej boimy się grypy i różnego rodzaju przeziębienia, schorzeń dróg oddechowych. Specjaliści od litoterapii zalecają na ból gardła, schorzenia górnych dróg oddechowych, przeziębienia lapis-lazuli, tygrysie oko, chalcedon, na ciężkie przeziębienia — kryształ górski. Nie tylko łagodzą objawy choroby, ale także świetnie się sprawdzają jako środki profilaktyczne, wzmacniają-

ce układ odpornościowy.

Właściwości lecznicze kamieni zależą od ich składu, koloru, z jakich elementów chemicznych został sformowany, jakie w tym czasie było ciśnienie atmosferyczne, temperatura, jakie promieniowanie oddziaływało, ile czasu się formował dany kamień.

— Kamień działa na psychikę, kruszy blokady, przez co dociera do prawdziwego źródła choroby, ma olbrzymią siłę promieniowania na ludzki organizm. Jego moc lecznicza nie opiera się wyłącznie na autosugestii. Gdyby tak było, nie pomogłyby one osobom sceptycznie nastawionym do tego rodzaju leczenia. Nosząc kamienie ozdobne, nie zdajemy sobie sprawy z ich leczniczego oddziaływania — opowiada

Rimvydas Čirba, zastępca dyrektora Centrum Astromineralogii "Pars Fortuna".

Rodzimymy terapeuta

Rozpowszechniony w naszym kraju bursztyn jest również obdarzony właściwościami leczniczymi. Jest znakomitym środkiem antystresowym, antymigrenowym i przeciw schorzeniom gardła. Lecznictwo bursztyn z dużym powodzeniem stosuje się na wszelkie choroby układu oddechowego. Pomaga on zarówno przy chrypce jak i astmie. Jednak noszenie wyrobów z bursztynu w leczeniu naszych dolegliwości jest ograniczone, jego właściwe działanie profilaktyczne ujawnia się wtedy, gdy jest on surowy i nieobrobiony. Dobre są korale z nieoszlifowanego bursztynu. Dzisiejsza medycyna i kosmetyka (nie tylko ta niekonwencjonalna) chętnie sięga po bursztynowe preparaty. W sklepach z kosmetykami można znaleźć wiele preparatów z dodatkiem bursztynu, w aptekach leków sporządzanych na jego bazie.

Nie ma złych kamieni...

Według specjalistów, w wyborze kamieni należy kierować się intuicją.

— Na jaki kamień padnie nasz wzrok, takiego kamienia potrzebuje nasz organizm. Najczęściej mamy problem, który potrafi on rozwiązać — sugeruje wicedyrektor Centrum Astromineralogii.

Jak zapewniają specjaliści od litoterapii, nie ma złych kamieni, są tylko nieodpowiednie dla danej osoby.

— Nie powodują choroby, tylko uwydatniają problem, który już w nas tkwi. Czasem można odnieść takie wrażenie, gdy uaktywnienie się choroby zbiega się w czasie z litoterapią. Ponadto użyte w niewłaściwym czasie, również nie będą wpływały dobroczynnie — np. kamień sprowadzający spokojny sen nie przyda się w ciągu dnia i od-

wrotnie — dodający energii — na noc — objaśnia pan Rimvydas.

Są także bardzo mocne kamienie, które pasują wyłącznie do silnych osobowości, osób potrafiących kierować swym życiem.

Zdrowe otoczenie

Jak wiadomo, leczyć potrafią tylko prawdziwe minerały — im lepsza jego jakość, tym więcej możemy od niego oczekiwać. Jeśli został pomalowany, jego właściwości będą zniekształcone. Nie mówiąc już o imitacjach.

Kamienie przykłada się bezpośrednio na bolące miejsce lub na konkretne czakry, czyli kanały przepływu energii u człowieka. Można je też nosić na łańcuszku jako biżuterię czy też wprawione w pierścienie. Dobrym sposobem na korzystanie z ich mocy jest też otaczanie się kamieniami i kryształami. Muszą one stać w dobrze widocznym dla nas miejscu, np. na półce czy na biurku. Ponadto stosuje się okłady z kamieni.

Już samo przebywanie w towarzystwie tych cudownych klejnotów wpływa dobroczynnie na nasze zdrowie.

— Są kamienie, które wystarczy potrzymać przez jakiś czas w dłoni i odczujemy ulgę — np. różowy kwarc zdejmie napięcie, chalcedon obniży gorączkę.

Tam gdzie potrzebny skalpel...

Należy jednak pamiętać, że to nie panaceum i w zaawansowanym stadium chorób mogą służyć wyłącznie jako środki wspomagające tradycyjne leczenie lekami. Na pewno nie warto zrezygnować z zalecanego przez lekarza kursu leczenia czy operacji.

— Jest takie powiedzonko: „Tam gdzie potrzebny jest skalpel, kamień nie pomoże”. Kamień może służyć jako pierwsza pomoc, w początkach choroby czy w okresie rehabilitacji.

Edyta Szalkowska

Kształt szklanki wpływa na to, ile pijemy

Dieta bez złudzeń

Ilość nalewanego i wypijanego przez nas płynu może zależeć od złudzeń związanych z kształtem używanego naczynia — informuje „Journal of Consumer Research”.

Zarówno nastolatki, dorośli, jak i zajmujący się zawodowo nalewaniem barmani błędnie oceniają ilość nalanego do szklanki płynu. Nalewają więcej do niskich, szerokich szklanek, mniej do wysokich i wąskich i wydaje im się, że jest na odwrot.

Badaniom nad tym doniosłym problemem poświęcił się Brian Wansink, profesor marketingu i żywienia z University of Illinois w Urbana-Champaign.

Od dawna wiadomo, że kształt może wpływać na postrzeganie wymiarów. Trójkąty wydają się większe niż kwadraty, a obiekty położone

poziomo pozornie mają mniejszą objętość niż pionowe. Wansink zebrał trzy grupy ochotników — nastolatków, dorosłych i barmanów. 97 nastolatków (12-17 lat) obserwowano przy nalewaniu soku podczas śniadania na letnim obozie w New Hampshire. Był to obóz połączony z odchudzaniem, a zatem uczestnicy powinni baczenie zwracać uwagę, ile jedzą i piją.

Losowo przydzielano szklanki niskie i szerokie lub wysokie i smukłe. Okazało się, że do szerokich, niskich szklanek nalewano przeciętnie aż o 76,4 proc. więcej soku pomarańczowego niż do wysokich.

Podobne doświadczenie na 89 dorosłych (średnia wieku 37 lat) wykazało, że wprawdzie w mniejszym stopniu ulegają złudzeniom, ale i tak więcej (o 19,2 proc.) nalewają do niskich i szerokich szklanek.

Barmani powinni być najbardziej odporni na złudzenia związane z nalewaniem, zwłaszcza że niekiedy wykorzystują ten efekt we własnym interesie. Eksperymentowi poddało się 45 barmanów, którzy mieli nalać do szklanki półtorej uncji (około 42 gramów) płynu. Połowa otrzymała wysokie szklanki, pozostali niskie. Wszystkie szklanki miały pojemność 12 uncji. Mimo niewątpliwego doświadczenia, barmani nalewali do niższych szklanek o 31,3 proc. więcej.

Badania mogą mieć znaczenie dla dietetyków (pijąc wysokokaloryczne napoje z niskiej szklanki wypijamy ich więcej), jak również w przypadku nadużywania alkoholu i przedawkowania leków (niektóre leki dostępne bez recepty mogą być przedawkowane wskutek złudzenia).

Świat nie jest przygotowany do epidemii grypy

Uczeni ostrzegają

W przekonaniu amerykańskich ekspertów świat na razie nie jest dostatecznie przygotowany do możliwie ciężkiej epidemii grypy. Według Richarda Webby'ego oraz Roberta Webstera ze szpitala dziecięcego St Jude w Memphis, na razie nie nagromadzono dostatecznej ilości szczepionek i leków przeciwwirusowych do walki z ciężkimi formami grypy.

„W przypadku epidemii zapasy medykamentów zostałyby wyczerpane za kilka dni. By je uzupełnić, potrzeba by było ok. 18 miesięcy” — skomentował Robert Webster.

Naukowcy zwrócili uwagę na dwie nowe odmiany wirusa grypy, którymi ludzie mogą się zarazić od

ptaków. W tym roku np. w Hongkongu i Holandii zarejestrowano przypadki grypy wśród ptaków, którą wywołały wirusy H5N1 oraz H7N7. Od wirusa typu H5N1 w Azji zmarł mężczyzna. 80 osób na jednej z farm drobiarskich zaraziło się wirusem H7N7. Na jego skutek zmarł weterynarz. Na szczęście, na razie tych wirusów człowiek nie może przekazać innemu człowiekowi. Mimo wszystko, według ekspertów, należy odpowiednio się przygotować i wyprodukować szczepionki. Za dość groźne uczeni uważają również panoszące się w tym roku wirusy grypy. Według danych, w Wielkiej Brytanii na skutek grypy zmarło 8 dzieci, w Irlandii — 18-miesięczny chłopczyk, w USA — czworo dzieci.

Hej! Jakby tak przymrużyć oczy, to zaraz zaczynają dookoła nas wirować piękne, każdy inny, kunsztownych kształtów śnieżne płatki. No jasne, przecież witamy pierwszy miesiąc zimy – GRUDZIEŃ. Jak wiosna, to wiosna, jak lato, to lato, ale jak zima przychodzi, to czas na zimę i mimo że niektórzy z nas nie bardzo są zachwyceni śnieżnymi zawiejami, siarczystymi mrozami i śliskimi drogami, to odpowiedni czas odpowiednio nas przygotowuje do tego. Już byśmy chcieli, już niecierpliwie czekamy na zimę, tę prawdziwą – ze śniegiem, mrozem, ślizgawką, sanną i innymi wspaniałościami, które mogą nas spotkać tylko ZIMĄ. **KOCHANA ZIMO, PROSIMY CIĘ, PRZYJDZ JUŻ DO NAS, CZEKAMY NA CIEBIE!!!**

**UWAGA!
UWAGA! UWAGA!**

**WIELKI KONKURS
ŚWIĄTECZNY**

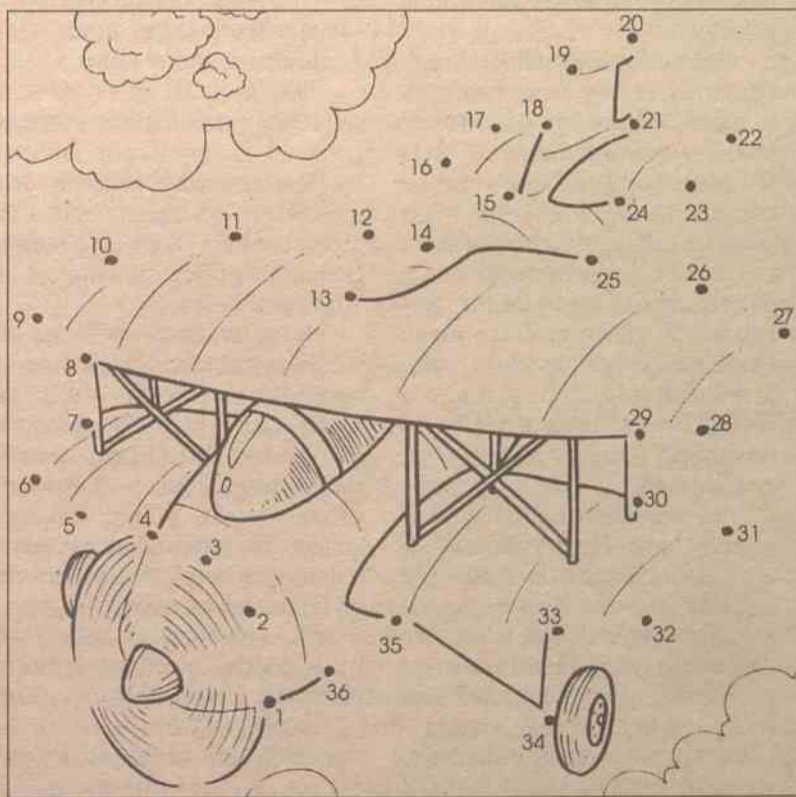
Pocopotek wraz z „Kurierem Wileńskim” oraz spółka „Zaisły karalysté” ogłasza świąteczny konkurs na „RODZINNY LIST DO MIKOŁAJA”! Kochani, na Was już czekają wartościowe nagrody jak też kupony na zakup zabawek w firmowym sklepie „Zaisły karalysté”! Skoro są to święta wyjątkowo rodzinne, chodźmy o to, aby udział w tym konkursie wzięła cała Wasza rodzina! Jak ma wyglądać konkursowy list? O to właśnie chodzi! To jest Wasza fantazja, pomysł i rodzinna niespodzianka.

Mikołaj oczywiście będzie oceniał oryginalność nie tylko samej treści listu, ale też jego wykonania. Na pewno w nim znajdą się życzenia co do prezentów, ale zastanówcie się dobrze, jakie to mają być prezenty. A może coś przekażecie Mikołajowi? Decyzja należy do Was. Pamiętajcie tylko, że Mikołaj jest wyjątkową osobą, a więc proszę odnieść się do tego zadania z całą powagą. Rzecz jasna, że żaden konkurs nie może odbyć się bez nagród, a już tym bardziej Mikołajowi! Otóż wśród nadesłanych najbardziej ciekawych i oryginalnych rodzinnych (to podkreślamy) listów do Mikołaja, 20 grudnia br. wytypujemy kandydatów do atrakcyjnych nagród. **Czekamy na listy na adres redakcji „Kuriera Wileńskiego” z dopiskiem: „PÓCOPOTEK. Na konkurs”. Powodzenia!**

A TO CIEKAWE!

Na świecie istnieje wiele różnych rzeczy, zjawisk, które nie sposób wytłumaczyć i w które trudno uwierzyć. Między innymi istnieje na świecie miejscowość, której nazwa składa się z 85 liter!!! Miejscowość ta znajduje się nad Zatoką Southern Hawke w Nowej Zelandii, a jej nazwa brzmi: Taumatawhakatanecicha cakoauauotamateauripukakapikimaunahoronukupokaiwhenuakitanatahu. W języku Maori (mieszkańców tej krainy) oznacza to „miejsce, w którym Tamatea (w środku nazwy można znaleźć to imię), mężczyzna z wielkimi kolanami, pelzał po górach, wdrapywał się na nie i je polykał, a znany był jako zjadacz ziemi i grał na flecie tym, których milował”. Niesamowite, nieprawdaż?!

Weź ołówek i połącz punkty od 1 do 36. Gdy skończysz. Poczujesz się jak zdobywca przestworzy.

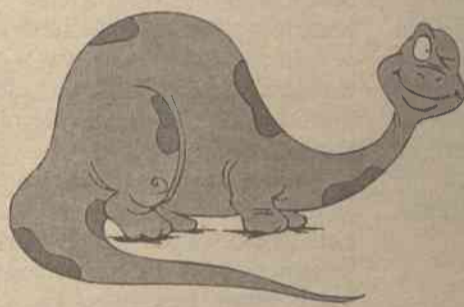
Już w poprzednim numerze Pocopotka poznaliście jeden z wierszy Ireny Karol z Solecznik, które trafiły do mnie przed trzema laty, a może nawet jeszcze wcześniej. Irenka napisała je w wieku 9-10 lat. Teraz jest pewnie już panną i chyba nie czyta Pocopotka, ale jeżeli zna ją ktoś z Was, to przekażcie jej, proszę, że nam się podobają jej wcześniejsze wiersze i jesteśmy ciekawi, czy pisze je jeszcze i jakie one są. Kochana Irenko, jeżeli słyszysz nas, to proszę, odezwij się. Napisz do nas o sobie – co robisz, gdzie się uczysz, czy piszesz wiersze. O'key? Oto jeszcze jeden wierszyk Ireny:

C H M U R K A

Przyleciała chmurka
do mego podwórka.
Zaczął padać śnieżek
Jak te białe piórka.
Padają białe płatki
Na dach mojej chatki.
Przyszła pora królowania
Dobrej zimy-matki.

DZIWNE, CIEKAWE!!!

Dlaczego dinozaury wyginęły? Naukowcy stworzyli wiele teorii o przyczynach zagłady tych stworzeń. Jedni twierdzą, że dinozaury umarły z głodu, inni – z obżarstwa, jeszcze inni – z

zatrucia, albo, że ssaki pożerały ich jajka lub z powodu pasożytów. Obecnie jednak większość badaczy tych wielkich zwierząt daaalekiej przeszłości jest skłonna twierdzić i sądzi, że śmierć dinozaurów spowodowała jakaś gigantyczna katastrofa kosmiczna, np. upadek gigantycznego meteorytu. Pyły, jakie wzbily się po jego uderzeniu w Ziemię, miesiącami unosiły się w atmosferze, odcinając drogę promieniom słonecznym do powierzchni naszej planety. To z kolei spowodowało gwałtowny spadek temperatury na Ziemi. Dopiero niedawno naukowcy wskazali zagłębienie w Ziemi, które mogłoby być śladem po takim kraterze – niedaleko półwyspu Jukatan, w Ameryce Środkowej. Druga grupa naukowców uważa, że to nagły wzrost aktywności wulkanów i związane z tym zmiany w składzie atmosfery spowodowały drastyczną zmianę klimatu. W efekcie czego nastąpiła zagłada gadów. Tak do końca to zagadkowe wyginiecie dinozaurów nie zostało udowodnione, a więc może Wy w przyszłości rozwiążecie tę zagadkę i dacie odpowiedź.

Po Wileńszczyźnie bliższej i dalszej

Raj pod Starymi Duksztami

(Dokończenie ze str. 1)

Z profesorskiej pensji, nie tak znów dużej, zbudował dom, na 14 hektarach założył sad z ponad tysiąca drzew owocowych. Był to największy sad pomologiczny w historii litewskiego sadownictwa. Sadzał swoje ulubione drzewka między świerkami, modrzewiami i drzewami liściastymi, mieszając je – jak Pan Bóg w Raju. Nic więc dziwnego, że sam – człowiek wielkiej dobroci, kultury i szlachetności, marzyciel, który potrafił swe marzenia urzeczywistnić – zyskał w okolicy miano „Adama z Raju”. Dla najbliższych i miejscowej dziatwy pozostał „dziadzięnką”.

Najbardziej znanym gatunkiem wyhodowanym przez Hrebnickiego jest ananas berzeńicki. Ilekroć przyjeżdżał do Wilna Marszałek Piłsudski, wysyłał mu z Raju skrzynki tych wspaniałych jabłek. Dostawał je nawet w Belwederze.

Ciekawa jest historia powstania tego gatunku. Wybrał się kiedyś profesor pod Wilno, do klasztoru bernardynów, którzy mieli słynną szkółkę jabłoni. Gdy wrócił ze szczepami do Raju, na wszystkich były tabliczki z nazwami łacińskimi i tylko jeden miał napis po polsku: „Bóg zapłać”. Nikt z braciszków zakonnych nie potrafił wytłumaczyć, skąd się ten napis wziął. I z tego właśnie zagadkowego szczepu wyhodował profesor swój ananas berzeńicki, do dziś popularny u sadowników nie tylko na Litwie, ale też na Łotwie, Białorusi i w Polsce.

Fortepian na łące

Helena z Zanów Stankiewiczowa, prawnuczka Tomasza Zana Promienistego, bohaterka przeuroczych, spisanych przez Wojciecha

Profesor Adam Hrebnicki, 1903 r.

Wiśniewskiego wspomnień „Pani na Berżenikach”, poświęca Hrebnickiemu, wujowi swojego męża Kazimierza, wiele pięknych słów. To profesor przygarnął ich rodzinę, gdy w 1940 r. bolszewicy kazali im, po raz drugi już zresztą, opuścić rodzinny dwór. Enkawudziści pozwolili zabrać tylko najpotrzebniejsze rzeczy, drwili, kiedy Helena wynosiła z domu obraz Ostrobramskiej. Sami zrabowali resztę, nie zdołali jednak wywieźć fortepianu. Porzucili go na łące koło dworu. Helena okrywała go w deszcz płaszczem i peleryną. Gdy sowieci odeszli, fortepian przyniesiono do dworku w Raju.

Rezydujące w latach wojny w dworku profesora (już bez właściciela, „dziadzięnką” Hrebnicki zmarł bowiem w 1941 r.) kobiety miały stały kontakt, poprzez swoich mężów przede wszystkim, z Armią Krajową. Zbierały po ludziach konie, żywność, koce, obuwie i bieliznę. W Raju, na małych krosnach, utkały aż 150 metrów samodziału na płasz-

cze i kurtki, szyły furażerki i haftowały na nich polskie orzełki. Żołnierze przychodzili nocami od strony Rymaszan i zabierali przygotowane dla nich rzeczy.

Manieczka

Córka profesora, Maria, w rodzinie Manieczką zwana, miała niepospolity talent malarski. Ukończyła w Petersburgu Akademię Sztuk Pięknych. Zostawiła mnóstwo pejzaży z okolic Berżenik i Dukszt, dziesiątki bardzo udanych portretów. Zakochała się w młodości nieszczęśliwie w kuzynie Konstantym Hrebnickim i wciąż wierzyła, że się z nią ożeni, nawet kiedy ten wziął za żonę inną kobietę.

W 1945 r. nie wyjechała do Polski, choć ją do tego bliscy namawiali, została w Raju, by się opiekować sadem i grobami rodziców. Żyła w nędzy, zarabiała robiąc torty po domach weselnych. Była niezwykle pobożna, miejscowi wspominają, że idąc do i z kościoła naciągała chustę na oczy, by na czyjś widok nie przyszły jej do głowy niedobre myśli. Dzięki niej powstało w 1961 r. w Raju muzeum poświęcone profesorowi Hrebnickiemu. Jedną z pięciu sal dzisiejszego muzeum zajmują obrazy Manieczki.

Jak wspomina Helena Stankiewiczowa, Manieczka tylko raz się wybrała do rodziny do Polski. Nie mogła się nacieszyć, że w Warszawie jest tyle czynnych kościołów, nie wychodziła z nich od świtu do nocy. Ubrana była nędznie, rodzina kupiła więc jej płaszcz, sukienkę, ciepłe góralskie kierzki na zimę. Pochowano ją jednak i tak w letniej sukience i bez butów: stara i chora kobieta, samotna we dworze – to była zbyt silna pokusa dla złodziejasków.

Pochowano Manieczkę przy ro-

Manieczka — Maria Hrebnicka

dzicach, w Starych Duksztach, na cmentarzu obok spalonego przez sowietów kościoła. Na tymże cmentarzu spoczywa malarz Jan Rustem, zasypany zaś katakumby w kościelnych podziemiach kryją prochy Rudominów-Dusiackich, Biegańskich, Dowgiałłów, bezimiennych powstańców 1863 roku.

Muzeum

Gintautas Velička, kustosz muzeum w Raju, opiekuje się grobami Hrebnickich i dziwi się nieco, dlaczego nikt z rodziny w Polsce tu nie zagląda. Toż daleko nie jest z tej Warszawy. Nie docierają tu też wycieczki z Polski, ograniczając się do Wilna tylko i może jeszcze Trok. A zajrzeć w te strony warto.

Ekspozycja składa się po większej części z przedmiotów, z których korzystał za życia sam profesor. Przydała się ofiara Manieczki – nie wszystko porożnięto. Choć i zabierać nie było czego: żyła rodzina Hrebnickich bardzo skromnie. Całe bogactwo to był sad.

Jedną sympatyczną cechą odróżnia tę placówkę od jej pokrewnych, nieraz poważniejszych: nie ma tu pędu do przyczepiania komuś narodowości, do jakiej sam się za życia nie przyznawał. Są dokumenty carskie cyrylicą pisane, leży pod szkłem dowód osobisty profesora, polski, inne oryginalne dokumenty po polsku. Jak też nie słycać w opowiadaniu Gintautasa Velički ani nutki jakichś narodowych uprzedzeń: tak, i rosyjskich, i polskich, i litewskich wątków jest w historii tutejszych ziem wiele. I nie ma żadnej potrzeby sztucznie wyciągać jakiś jeden, a inne ukrywać. Tak, pracował dziadek Gintautasa u profesora, a teraz wnuk się cieszy, że może pamiętać o tym człowieku przechowy-

wać, dzielić się nią z innymi. Jeśli zechce ktoś tu przyjechać – z Wilna, z Warszawy, skądkolwiek jeszcze – zaprasza, podaje swój telefon komórkowy: 8 671 16 499. Wszystko chętnie pokaże.

Kustosz muzeum A. Hrebnickiego Gintautas Velička czeka na wycieczki z Wilna

Potrzeba Czechowa

„Wiśniowy sad” Antoniego Czechowa wciąż się cieszy powodzeniem na scenach świata. Sztuka ukazująca wstępowanie na scenę dziejową brutalnego kapitalizmu i umiarkowanie wartości wyznawanych przez ziemiaństwo, szlachtę. Symboliczny jest w dramacie dźwięk uderzeń siekier o pnie wycinanych drzew wiśniowych.

Sad zasadzony w Raju przez Hrebnickiego jest już na wymarcu. W latach 1957-58 założono nowy, w dużej części z odmian wyhodowanych przez profesora. Ale i ten jest już sędziwy. Jakie pióro opíše powstawanie nowego ustroju w naszym państwie, którego rodzeniu się towarzyszy umieranie sadów i wyznawanych dotychczas wartości?

Jan Sienkiewicz
Fot. i repr. autor

Jeden z eksponatów – podziękowanie za udział profesora w wystawie, 1934 r.

Liga NHL

Czwarta porażka liderów

Hokeiści Philadelphia Flyers przegrali w Ottawie z zespołem Senators 1:4. To czwarta porażka liderów Atlantic division w obecnym sezonie.

Flyers mają cztery punkty przewagi nad New Jersey Devils, dziewięć nad New York Rangers, 14 nad drużyną Czerkawskiego, New York Islanders i 17 nad Pittsburgh Penguins, którzy w poniedziałek pokonali Atlanta Thrashers 4:3. W Ottawie zakończyła się dobra passa hokeistów z Filadelfii — przegrali po raz pierwszy od 13 meczów. W listopadzie Flyers odnotowali 10 zwycięstw i dwa remisy.

Najskuteczniejszym zawodnikiem meczu był Czech Martin Havlát, zdobywca dwóch bramek dla „Senatorów”. Pozostałe gole dla Senators uzyskali: Rosjanin Anton Wołczekow i strzałem do pustej

bramki, w 59 min, Szwed Daniel Alfredsson. Bramkę dla Flyers, w liczącym osłabieniu, strzelił kapitan tej drużyny, Keith Primeau, przy stanie 0:2.

W Pittsburghu hokeiści Penguins odnieśli swoje szóste zwycięstwo w tym sezonie. Pokonali Atlanta Thrashers 4:3. O sukcesie gospodarzy zdecydował strzał Ramzi Abida w 57 minucie gry. Wśród graczy z Atlanty na listę strzelców wpisał się Rosjanin Ilija Kowalczyk. To 18 gol Kowalczyka w sezonie, umacniający go na czele klasyfikacji strzelców.

„Pingwiny” świętowały zwycięstwo przy najniższej od ośmiu lat widowni, w obecności 9.576 widzów. Mniej kibiców zasiadło na widowni 19 grudnia 1995 roku — 7.170, ale na frekwencji zaważyła wówczas burza śnieżna, uniemożliwiająca swobodny dojazd do hali.

Litewski hokeista Dariusz Kasparaitis (z prawej), obrońca New York Rangers, przytrzymuje Tie Domi, napastnika Toronto Maple Leafs. Rangersi przegrali przed własną publicznością z gośćmi 2:4
Fot. EPA-ELTA

Liga NBA — debiut McDiessa

Polacy czekają na szansę

Drużyny polskich koszykarzy — New York Knicks Macieja Lampego i Phoenix Suns Cezarego Trybańskiego poniosły w poniedziałek porażki na własnych boiskach w meczach ligi NBA. Knicks przegrali z Detroit Pistons 78:79, a Suns ulegli Indiana Pacers 82:89.

Polacy wciąż czekają na szansę gry w NBA. Lampe jeszcze nie zadebiutował w najświetniejszej lidze świata. Trybański wystąpił w tym sezonie tylko w dwóch meczach Suns, a po raz ostatni grał przed miesiącem, przez minutę w meczu Los Angeles Lakers. W poniedziałek w zespole Macieja Lampego za-

debiutował za to Antonio McDyess. Na jego pierwszy mecz w barwach Knicks nowojorska publiczność czekała półtora roku i gdy wbiegł na parkiet pod koniec pierwszej kwarty, przywitała go owacją na stojąco.

McDyess został zaangażowany przez Knicks w czerwcu 2002 roku, ale krótko potem doznał skomplikowanej kontuzji kolana. Przeszedł trzy operacje. „Przed występem bardzo się denerwowałem. Nie był to udany mecz, ale czego więcej mogłem oczekiwać po 20 miesiącach absencji” — powiedział mistrz olimpijski z Sydney. Po raz ostatni McDyess grał w NBA

w marcu 2002 roku jeszcze w barwach Denver Nuggets.

W momencie, gdy wychodził na parkiet, jego koledzy prowadzili różnicą 13 pkt. McDyess oddał pięć rzutów z gry, ale ani razu nie trafił. Trener Knick, Don Chaney zdjął go z boiska po 13 minutach. „On rzeczywiście wygląda na kogoś, kto nie grał przez dwa lata, ale na pewno prędzej czy później znów będzie wielkim zawodnikiem” — ocenił trener Pistons Larry Brown.

McDyess oglądał dogrywkę z ławki rezerwowych. A na parkiecie szalał Chauncey Billups, który w dodatkowym czasie gry zdobył 7

pkt (w sumie w meczu 24 pkt) i przesądził o zwycięstwie gości.

Najwięcej punktów dla nowojorkczyków zdobył Allan Houston — 20.

W poniedziałek w roli trenera sześciokrotnych mistrzów NBA z lat 90. — Chicago Bulls zadebiutował Scott Skiles. Debiut był udany, gdyż „Byki” pokonały we własnej hali zespół Milwaukee Bucks 97:87. Bardzo dobrze zaprezentowali się w drużynie gospodarzy Jerome Williams i Antonio Davis, pozyskani w ostatni weekend z Toronto. Williams zdobył 13 pkt i miał 10 zbiórek, a Davis dołożył 11 pkt.

Manchester potrzebuje nowego napastnika

W cieniu Abramowicza

Kapitan Manchesteru United, Roy Keane uważa, że zespół mistrza Anglii powinien za miesiąc, w zimowym oknie transferowym, kupić nowego napastnika.

Irlandczyk był bardzo zawiedziony po niedzielnym meczu ligowym w Londynie, gdzie „Czerwone Diabły” przegrały na Stamford Bridge z Chelsea 0:1. „Największym rozczarowaniem było to, że nie strzeliliśmy gola na stadionie Chelsea. Uważam, że nasz trener powinien kupić na Nowy Rok nowego napastnika” — powiedział Keane.

United ma jednego z najsukuteczniejszych piłkarzy świata, Ruda van Nistelrooya, ale w meczu z Chelsea Holender kompletnie nie rozumiał się ze swym partnerem z linii ataku Urugwajczykiem Diego Forlanem.

Keane zwrócił uwagę na krótką ławkę rezerwowych, jeśli jeden lub dwóch napastników leczy kontuzje. „Jestem pewny, że trener martwi się tym, szczególnie że

stawiamy sobie takie cele jak zdobycie mistrzostwa Anglii, Pucharu Anglii czy wygranie Ligi Mistrzów” — dodał kapitan drużyny.

Obecnie kontuzje leczą ofensywny pomocnik Paul Scholes i norweski napastnik Ole-Gunnar Solskjær.

Keane martwi się, że o zdobycie wartościowego napastnika będzie trudniej niż kiedykolwiek. Irlandczyk przypuszcza, że Chelsea, która od lipca — gdy jej właścicielem stał się rosyjski miliarder Roman Abramowicz — wydała na transfery aż 111 mln funtów (191,3 mln dolarów), może w styczniu znów być najpoważniejszym graczem na rynku piłkarskim.

Chelsea jest liderem Premier League, wyprzedzając o 1 pkt Arsenal oraz o 4 pkt Manchester United. Te trzy drużyny mają już ogromną przewagę nad następnymi. Po zwycięstwie nad MU, Chelsea stała się dla bukmacherów głównym kandydatem do tytułu mistrza Anglii.

Rekord Spitzza nieosiągalny?

Fenomenalny pływak Phelps

Fenomenalny pływak Michael Phelps nie zdobędzie siedmiu złotych medali olimpijskich na igrzyskach w Atenach, gdyż rekord Marka Spitzza jest nieosiągalny — uważa Australijczyk Ian Thorpe, wielki rywal młodego Amerykanina.

„Myślę, że jest to coś nieosiągalnego i zawsze mu to mówiłem. Jest to nieosiągalne dla mnie i dla kogokolwiek innego” — ocenił Thorpe, który przed rokiem był bliski zdobycia siedmiu złotych krążków na Igrzyskach Wspólnoty

Brytyjskiej w Manchesterze. Ostatecznie zdobył tam sześć złotych medali i jeden srebrny.

18-letni Phelps w lipcu na mistrzostwach świata w Barcelonie wywalczył cztery złote medale i pobił pięć rekordów świata. Natychmiast pojawiły się spekulacje, czy Amerykanin jest w stanie wyrównać rekord legendarnego rodaka Spitzza z 1972 roku. Sponsorująca Phelps'a firma kostiumów kąpielowych Speedo zaoferowała mu za to specjalną premię 1 mln dolarów.

Agata Wróbel będzie kontynuowała karierę

"Chcę walczyć"

Wicemistrzyni olimpijska z Sydney w podnoszeniu ciężarów Agata Wróbel będzie kontynuowała karierę sportową. W sobotę wystartuje w zawodach o Puchar Polski w Więcborku.

Po występie w listopadowych mistrzostwach świata w Vancouver (7. miejsce w dwuboju) polska sztangistka oświadczyła, że zamierza wycofać się z podnoszenia ciężarów. „Po nieudanych dla siebie

mistrzostwach świata w Vancouver zbyt pochopnie podjęłam decyzję o zakończeniu kariery sportowej — powiedziała stacji telewizyjnej Eurosport Agata Wróbel. — Zmieniłam zdanie. Wracam do treningu. Obecnie jestem w Żywcu, gdzie trenuję wraz ze swoim pierwszym trenerem Edwardem Tomaszkiem. Chcę podziękować wszystkim za słowa poparcia i otuchy. Chcę wystartować w mistrzostwach Europy i walczyć o olimpijski awans”.

Sprintem

• Real Madryt awansował na pierwsze miejsce w rankingu klubów Międzynarodowego Stowarzyszenia Historyków i Statystyków Futbolu (IFFHS). Na drugą pozycję spadł dotychczasowy lider, zwycięzca ostatniej edycji Ligi Mistrzów AC Milan.

• Chiński koszykarz Wang Zhizhi podpisał kontrakt z klubem ligi NBA Miami Heat. W nowej drużynie Chińczyk zastąpi Tyrone Hilla, z którym rozwiązano umowę. 26-letni Wang (215 cm wzrostu) 21 listopada opuścił zespół Los Angeles Clippers, w barwach którego w tym sezonie rozegrał tylko dwa mecze, zdobywając w nich cztery punkty. Do NBA przyszedł w kwietniu 2001 roku, zaangażowany przez Dallas Mavericks. W NBA rozegrał dotychczas 103 mecze, mając średnią 5 pkt i 1,9 zbiórki.

• Burkina Faso, Argentyna i Brazylia są liderami grup po dwóch kolejkach piłkarskich mistrzostw świata do lat 20, które rozgrywane są w Zjednoczonych Emiratach Arabskich.

• Aage Hareide, dotychczasowy trener Rosenborga Trondheim, zostanie selekcjonerem piłkarskiej reprezentacji Norwegii. Zastąpi na tym stanowisku Nilsa Johana Semna, który podał się do dymisji. Hareide przez dwa lata jest jeszcze związany z Rosenborgiem. Doszedł jednak do porozumienia w norweską federacją piłkarską, z którą uzgodnił warunki czteroletniej umowy.

• Trener FC Liverpool, Gerard Houllier zaprzeczył, jakoby jego klub był zainteresowany sprowadzeniem w styczniu przyszłego roku Brazylijczyka Rivaldo. Francuski szkoleniowiec stwierdził, że Rivaldo byłby raczej ciężarem niż wzmocnieniem dla jego zespołu. „Rivaldo nie przybędzie do nas z dwóch powodów. Po pierwsze — nie potrzebujemy go; po drugie — nie chcemy zburzyć harmonii panującej w szatni wysokimi zarobkami Brazylijczyka. Chcę, by moi piłkarze wiedzieli, że w pełni im ufam.” I dodał: „Tak czy owak, muszę przyznać, że nie wygramy Premiership w tym sezonie — Manchester United, Arsenal i Chelsea są mocniejsze.”

• W kwalifikacyjnym turnieju kontynentalnym do igrzysk olimpijskich w Atenach polskie siatkarki zagrają w grupie z Azerbejdżanem, Rosją i Niemcami, a siatkarki z Rosją, Bułgarią i Niemcami. Oba turnieje odbędą się od 5 do 10 stycznia 2004 roku. Kobiety zagrają w Baku (Azerbejdżan), a mężczyźni w Lipsku.

• Jerzy Dudek nie zagrał w kilku ostatnich spotkaniach Liverpoolu. Wprawdzie Polak prawdopodobnie wystąpi jutro w Pucharze Ligi z Boltonem, ale szanse na powrót do bramki w meczach ligowych nie rysują się zbyt różowo.

• 20-letni Austriak Christian Klien będzie ścigał się w samochodowych mistrzostwach świata Formuły 1. Stosowny kontrakt Klien podpisał wczoraj z zespołem Jaguara. Debiut nastąpi 7 marca 2004 roku w Grand Prix Australii na torze w Melbourne. Kontrakt podpisany został na jeden rok, przy czym istnieje możliwość przedłużenia umowy o kolejne dwa lata.

ŚRODA 3. XII

6.00 Dzień dobry
8.00 S. „Jack, Grubas i pies”
8.50 Filmy anim.
10.20 Filmy dok.
11.15 Dla wsi
11.40 36,6
12.10 Niezłotliwie
12.50 Nowości domu kultury
13.05 Podwójna prawda
14.05 Komedia „Siły natury”
15.50 Koszykówka „Lietuvos

rytas” (Wilno) —
„Cholet Basket” (Francja)
17.20 Wiadomości (ros.)
17.30 Tajemnice historii
18.30 Koszykówka „Alita”
(Olita) — „Unics”
(Kazań). Podczas
przerwy — Wiadomości
20.25, 21.59 Loteria „Perlas”
20.30 Panorama
21.00 Klub prasowy
22.00 Film dok.
23.00 Wiadomości
23.05 Dramat
„Prości ludzie”

2

15.40 Retrospektywa
17.25 Rosyjska ulica
17.40 Droga
17.55 Pytanko
18.10 Magazyn wojskowy
18.35 Wieczorny
autograf
19.30 Wiadomości
20.00 Niezłotliwie
20.45 Nowości
domu kultury
21.00 Dokumentalistyka
światowa
22.00 Panorama
22.30 Styl

6.25 Rowerowy show
6.50 Film anim.
7.15 S. „Wojna róż”
8.10 Od... do
9.05 S. „Zemsta”
10.05 S. „Nowa miłość”
11.00 Nurty
12.00 Komedia
„Dzieci szpiegów”
13.40 S. „Łowczyń
relikwii”
14.35 Filmy anim.
16.40 S. „Nowa miłość”
17.40 S. „Zemsta”
18.45 Wiadomości
19.10 Wybacz
20.10 Rowerowy show
20.40 Zapal świąteczną
gwiazdę
20.50 Narodowa
liga muzyki
22.00 Wiadomości
22.35 S. „Sześć
stóp pod ziemią”
23.50 Samochody i ludzie
0.20 Ekstremalny sport
0.50 ABC zdrowia

4

6.30 Dziennik mamy
7.00 S. „Adam i Ewa”
7.55 S. „Niebezpieczne więzi”
9.00 S. „Włoskie
namietności III”
10.05 Śmietanka
11.00 Telegra „Podstępny
dzień”
11.30 Komedia
„Szybka ucieczka”
13.05 S. „Adam i Ewa”
14.00 Komedia
„Terapia zwierzątek”

16.00 Reality show „ReAktor”
16.45 S. „Niebezpieczne więzi”
17.45 S. „Włoskie
namietności III”
19.00 Reality show „ReAktor”
19.30 Kamera VRS
20.00 Dziś
20.20 Pora zmierzchu
— program krym.
21.20 Dramat „Dzień
dziękczynienia”
23.30 Reality show „ReAktor”
24.00 Buduję dom
0.30 Rozrywki SMS
2.00-6.25 DW

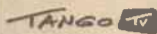
3

6.55 „J. E. S.!” (młodość,
energia, zdrowie)
7.20 S. „Simpsonowie”
7.45 Reality show „Pomoc TV”
8.15 Nomed
9.15 S. „Drogi miłości”
10.10 S. „Jesteś moim losem”
11.05 TV „Lietuvos rytas”
12.05 Film fab. „Szakal”
14.15 Program dla dzieci
15.15 „J. E. S.!” (młodość,
energia, zdrowie)
15.40 S. „Salomea”
16.40 S. „Drogi miłości”
17.40 Nomed
18.45 Wiadomości
19.10 Film dok.
20.00 Reality show
„Pomoc TV”
20.30 1 contra 1 —
program publ.
21.40 S. „Gliny”
22.40 Wiadomości
23.00 S. „Na imię ma Baron”
0.05 Po obu stronach muru
0.45 S. „Żonaty i dzieciaty”
1.15 Telesklep

8.00 Z Wilna
8.20 Stolica
8.40 Prawo i człowiek
9.15 S. „Syrenka”
10.00 Wiadomości
10.30 Z Moskwy
10.45 Wielkie gospodarstwo
11.00 S. „Linie losu”
11.45 Wiadomości
11.55 „Czego chce kobieta?”
— magazyn
12.40 Nowości kulturalne
13.00 Wiadomości
13.10 Z Moskwy
13.30 S. „Kryptonim”
14.15 Krótkie śpiewy
15.00 Film dok.
15.30 Wiadomości
15.40 Z Moskwy
16.00 Wiadomości
16.10 Film fab. „Podwójna
pulapka”
17.15 Filmy anim.
17.40 S. „FM i młodzi ludzie”
18.30 Z Wilna
19.00 Wiadomości
19.30 Magazyn
„Budownictwo”
19.50 „Geras”
20.30 S. „Syrenka”
21.15 S. „Linie losu”
22.00 Z Wilna
22.20 Film fab.
„Podwójna pulapka”
23.30 A. Jakowlew. Monolog

8.30 Bądźmy zdrowi
9.00 Prowincja
9.30 Twój wychowanek
17.05 Film fab. „Aktorzy”
18.55 Proponujemy!
19.00 Puchar
„Svyturys 2003”

19.30 Świat książek
20.00 Proponujemy!
20.05 Film fab. „Szpula”
22.00 Wieczór z Ireną

9.55 Telesklep
10.10 S. „Melrose Place”
11.40 Tangorama
13.00 Humor ekstremalny
13.10 Film fab.
„Chytry dom”
13.30 Sport na świecie
15.00 Gra „Hazard SMS”
17.00 S. „Garfield
i przyjaciele”
17.30 S. „Melrose Place”
19.00 Ekstremalny sport
19.30 Tangorama
20.55 Ekstremalny humor
21.10 S. „Trzecia
planeta od Słońca”
22.00 Thriller
„Dwanaście małp”
0.15 Znajomość SMS
1.15 Telesklep

7.00 Wiadomości
7.03 Skaldowie — od A do Z
7.15 Kawa czy herbata
9.00 Wiadomości
9.12 Pogoda
9.15 Woronicza 17
9.25 „Klan” — telenowela
9.45 Eurotel — magazyn
9.55 S. anim. „Wędrówki Pyzy”
10.05 Budzik
— program dla dzieci
10.35 S. anim. „Trzy misie”
11.00 Panorama
11.05 Plus minus — magazyn
11.30 Tajemnice
Pomorza — reportaż
12.00 Panorama
12.05 Forum — program publ.
12.50 Film anim.
13.00 Wiadomości
13.10 Wieści polonijne
13.25 Trochę kultury
— magazyn
13.45 „Jest takie
miejsce” — film dok.
14.05 „Jutro będzie niebo”
— film fab.
15.20 Festiwal
Wielokulturowy
„Galicja”
— Koncert Finałowy
16.00 Wiadomości
16.10 Na zdrowie:
Jagielski — talk show
16.45 Film anim.
17.00 „Klan” — telenowela
17.25 „Stacja PRL”
— film dok.
18.00 Telexpress
18.15 Sportowy Express
18.20 Gość Jedynki
18.30 Budzik —
program dla dzieci
19.00 S. anim. „Trzy misie”
19.25 „Jest takie
miejsce” — film dok.
19.45 Rozmowy na
czasie — program publ.
20.15 Dobranocka
20.30 Wiadomości
20.59 Sport
21.05 Pogoda
21.10 „Klan” — telenowela
21.35 Polska karta — tygodnik
gospodarczy
22.10 „Jutro będzie
niebo” — film fab.
23.20 Irak 2003
23.30 Festiwal Wielokulturowy
„Galicja”-Koncert
Finałowy
24.00 Panorama
0.15 Sport-telegram

UWAGA! NOWY KONKURS

Kraft Foods

Młody Czytelniku! Jeżeli w ciągu tego roku zrobiłeś dobry uczynek, którym chciałbyś się podzielić z innymi i masz nie więcej niż 18 lat, weź udział w konkursie „NAJLEPSZY UCZYNEK ROKU”. Bezinteresowna pomoc młodszym, starszym lub słabszym osobom, poświęcenie się innym - mogą to być dobre uczynki, których dokonałeś. Komisja redakcyjna wybierze pięć najlepszych prac. Ich zwycięzców ogłosimy w „Kurierze Wileńskim” 20 grudnia br. Prace te również zostaną opublikowane w naszym dzienniku. Zwycięzcy otrzymają bożonarodzeniowe zestawy słodczy od firmy „KRAFT FOODS LIETUVA”, które zostaną wysłane pocztą na podane adresy zwycięzców konkursu. Prace pisemne na konkurs „NAJLEPSZY UCZYNEK ROKU” prosimy przysyłać na adres redakcji „Kuriera Wileńskiego”:

2030 Vilnius, Birbinių 4A do 15 grudnia br.
(Decyduje data stempla pocztowego).

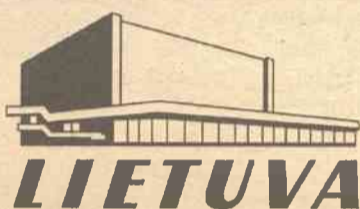
Serdecznie zapraszamy naszych młodszych Czytelników do wzięcia udziału w konkursie!

Studio Rozwoju Umiejętności

zaprasza dzieci w wieku przedszkolnym (4-7 lat) na sobotnie lekcje plastyki i prac, muzyki i teatru, języka angielskiego oraz przygotowania do szkoły.

Adres: ul. Miglos 1 (w lokalu szkoły początkowej „Genys”),
tel. 8 610 14498 (od godz. 15).

(Zam. 411)

ul. Pylimo 17

Repertuar na 3 grudnia

WIELKA SALA

„Matrica: rewolucje” —
godz. 16.30; USA, film o efektach
specjalnych

„Ten prawdziwy jedyny”
— godz. 12.30, 21.00

„Brdne piękne rzeczy”
— godz. 14.30, 19.00

SALA 88

„Maria Callas” — godz.
14.00, 17.45; Francja, Rumunia,
W. Brytania, dramat

„Niedziela taka, jaka jest”
— godz. 20.15

„Krasnal Nos” — godz. 12.15,
16.00

„Lekko i słodko” — godz.
19.45

„Quo Vadis” — godz. 21.00

**Szybkie i skuteczne
zawieranie znajomości na
Litwie i za granicą. Nie-
zawodne bezpieczeństwo.
„Idilija”.**

Laisvės 60, gab. 719
(Dom Prasy)

Tel.: 242 95 27, 8 675
70073

(Zam. 420)

Bracia Franciszkanie
oraz chór franciszkański
zapraszają 7 grudnia 2003
roku o godz. 17.00 na

OFICJUM WOTYWNE
AKATYSTU KU
CZCI BOGURODZICY

inspirowane zachodnią
tradycją liturgiczną.

Kościół franciszkański
pw. Wniebowzięcia NMP,
Wilno, ul. Trocka 9/1.
Wstęp wolny

Zespół Tańca
Sportowo-Towarzyskiego
„Kaprys”

działający przy Domu Kultury
Polskiej zaprasza dziewczęta i
chłopców, aktualnych i nowych
członków zespołu. Tu nauczą się
pięknie tańczyć, udoskonalicie
swoje ruchy, poprawicie sylwetki,
zdobędziecie nowych przyjaciół,
a poza tym czekają Was koncerty,
konkursy i inne występy.
Czekamy na Was we wtorki i
czwartki września o godz. 17.30
w sali DKP.

Informacja pod nr tel. 233 36 63

Gwiazdy mówią, że dziś...

BARAN. Dzisiaj możesz liczyć na bardziej przyjazną aurę. Poprawi się samopoczucie i zaczniesz odzyskiwać utraconą energię. Możesz liczyć na powodzenie w wielu ważnych dla Twojego życia sprawach.

BYK. Samopoczucie i zdrowie mogą Ci dziś przysporzyć kłopotów. Będą także miały niekorzystny wpływ na relacje z otoczeniem. Współpraca z innymi nie przyniesie spodziewanych rezultatów. Spotkania w większym gronie mogą Cię zdecydowanie męczyć.

BLIŹNIĘTA. Kontynuuj sprawy i zadania rozpoczęte wczoraj. Nie odkładaj niczego na później. Wiesz dobrze, że dobra passa nie trwa wiecznie. Wykorzystaj teraz wszystkie sprzyjające Ci okazje i możliwości.

RAK. Dzisiaj nie będziesz już tak energiczny i aktywny jak wczoraj. Praca zawodowa stanie się znacznie bardziej wyczerpująca. Nic jednak nie przeszkodzi w doprowadzeniu Twoich spraw do końca.

LEW. Dzisiaj będziesz w znacznie lepszym nastroju. Nie grozi Ci jednak nadmiar energii. Staraj się więc dobrze gospodarować tą, która Ci pozostała. Nie ufaj też intuicji. Może Cię zawieść. Powodzenie i sukcesy osiągną Lwy, które zawodowo zajmują się działalnością artystyczną.

PANNA. Nadmiar obowiązków zawodowych stanie się dziś główną przyczyną złego samopoczucia. Postaraj się więc tak zorganizować swój czas, aby starczyło go na wypoczynek. Mimo dobrej współpracy z innymi, niektóre przedsięwzięcia mogą być zbyt trudne.

WAGA. W sprawach sercowych nie dzieje się nic godnego uwagi. Możesz więc skoncentrować się na pracy. Niewykluczone, że ktoś zaproponuje Ci dodatkowe możliwości zarobkowania. Zanim się jednak na nie zgodzisz, dobrze przemyśl proponowane warunki.

SKORPION. Dzisiaj od rana poczujesz się zmęczony i spowolniony. Zmobilizuj się jednak do wysiłku. Filiżanka dobrej kawy lub batonik czekoladowy pomogą szybko odzyskać utraconą energię. Nie wolno Ci marnować czasu na bezczynność i ulegać stanom depresyjnym.

STRZELEC. Samopoczucie i zdrowie nie przysporzą Ci dziś problemów. Należy jednak ostrożnie zawierać przyjaźnie. Także nawiązywać nowe znajomości. Relacje z bliskimi i spokój w domu zależeć będą w dużej mierze od Ciebie.

KOZIOROŻEC. Dzisiaj nie musisz obawiać się żadnych przykrych niespodzianek. Sekstyl Merkury/Uran korzystnie wpływa na Twoje działania. Wszelkie rozpoczęte dziś interesy i przedsięwzięcia roją pomyślnie.

WODNIK. W dalszym ciągu Twoja uwaga powinna być skupiona na sprawach, które mogą przysporzyć Ci konkretnych zysków. Jeśli tylko będziesz działał we właściwy sposób, to już niedługo odczujesz wyraźną poprawę w tej sferze życia.

RYBY. Dzisiaj możesz liczyć na powodzenie i szczęście w wielu działaniach. Pewne ważne dla Ciebie sprawy wreszcie ruszą z miejsca. Znajdziesz to, czego szukasz i co pomoże Ci pokazać się z jak najlepszej strony. Osoby, z którymi się zetkniesz będą życzliwe i przyjaźnie do Ciebie nastawione.

OGŁOSZENIA

PRACA

Doświadczona główna księgową poszukuje pracy. Może być dorywcza.

Vilnius, tel. 246 03 82

Bez wcześniejszej opłaty znajdujemy pracę. Duża oferta miejsc pracy. Vilnius, plac J. Matulaičio 5 (Wirszulizki),

zwracać się od godz. 8 do 12

Nauczycielka klas początkowych poszukuje pracy. Vilnius, tel. 262 36 61

Posiadam urządzenia do prac hydraulicznych, sprzęt spawalniczy. Oczekuję propozycji pracy w Druskiennikach lub Wilnie. Tel. 8 313 57235

PRENUMERATA na styczeń trwa tylko do 15 grudnia!

Wydanie codzienne indeks 0044
20 Lt (1 mies.); 240 Lt (12 mies.)

Dla inwalidów I i II grupy, emerytów indeks 0227
17 Lt (1 mies.); 204 Lt (12 mies.)

Wydanie magazynowe indeks 0172
5 Lt (1 mies.); 60 Lt (12 mies.)

"KURIER WILEŃSKI" można zaprenumerować w każdym urzędzie pocztowym.
Przelewu można dokonać na konto: VŠĮ "Vilnijos žodis", bankas „NORD/LB Lietuva“, b.k. 40100, a.s. 44100060879

Wydanie codzienne w księgarniach

"Księgarnia na Rudnickiej" (Rudnikų 20), "Elephas" (Olandų 11)

W Domu Kultury Polskiej (Naugarduko 76)

W szkołach - 14 Lt (1 mies.)

Wydanie codzienne w redakcji - 13 Lt (1 mies.)

Prenumerata dla czytelników w Polsce

Wydanie codzienne 70 PLN (1 mies.); 840 PLN (12 mies.)

Wydanie magazynowe 30 PLN (1 mies.); 360 PLN (12 mies.)

Przelewu można dokonać w Polsce w złotówkach na konto:

VŠĮ. "Vilnijos žodis", nr 5112401848111000020760445 Bank Polska Kasa Opieki S.A. I oddział w Suwałkach, z dopiskiem „prenumerata“.

Prenumerata dla czytelników za granicą

Wydanie codzienne 15 EUR (1 mies.); 180 EUR (12 mies.)

Wydanie magazynowe 5 EUR (1 mies.); 60 EUR (12 mies.)

Przelewu można dokonać:

Beneficiary's account number: LT224010044100060879
Beneficiary's bank's name: AB bankas "NORD/LB Lietuva"
S.W.I.F.T. AGBL LT 2X
Beneficiary's name: VŠĮ. "Vilnijos žodis"
Beneficiary's address: Birbinių g. 4A,
Vilnius 2030, Lithuania

O prenumeracie zagranicznej prosimy poinformować redakcję pod nr. faksu 370 5 260 84 44 lub pocztą el. kolport@kurierwilenski.lt

CENTRUM SZKOLENIA KIEROWCÓW A. ŽUKAUSKASA

(Zam. 121)

Organizujemy kursy kategorii
A, B, C, D, E, C1, D1.

Zaleta - autodrom z licencją.

Nowość!

Nauka jazdy w warunkach ekstremalnych

Vilnius, Antakalnio 38; Žirmūnų 1b;
Vileišio 18; Laisvės pr. 53

Telefony: 234 33 11, 234 33 88, 8 299 47100

Filie: Nemenčinė, ul. Švenčionių 12, tel. 8 689 55717
Pabradė, Gamyklos 7; Trakai, Vienuolyno 111

SPRZEDAŻ/KUPNO

Sprzedam kapustę i owies.
Tel. 868527617

Sprzedajemy brykiety trocinowe — 280 Lt za tonę. W granicach Wilna dostarczamy bezpłatnie.
Tel. 213 63 08, 215 20 90

Sprzedam:
— nową pralkę „Ryga”
— nowy regał „Vilnius 4” z pięciu części
— nowe urządzenie gazowe do samochodów (cena 300 Lt).
Tel. 267 27 57

Sprzedajemy bloczki z betonu porowatego produkcji grodzieńskiej. Dostarczamy. Vilnius, tel. 240 22 90, 8 652 98573

Sprzedam samochód VW-Pasat 1989 r., 1,8 lub zamienię na traktor. Troki, tel. 8 686 56677

Kupię dawne pocztówki, fotografie, banknoty.
Tel. 232 80 93

Kupię 1-pokojowe mieszkanie w Wilnie. Tel. 245 03 52, 8 615 99619

USŁUGI

Wesela, imprezy okolicznościowe. Pomysłowe i oryginalne zdjęcia. Komputerowe opracowanie. Tel. 8 682 40895, 8 687 78388

Niedrogo korepetycje z matematyki. Prace kontrolne studentom studiów zaocznych. Vilnius, tel. 213 80 90

Fotoceramika. Zdjęcia na pomniki. Vilnius, L. Asanavičiūtės 20/2 (obok sklepu „Vavorykštė” — Rimi), tel. 216 97 79, 8 650 89050

Pomagamy w załatwianiu wiz do Rosji, na Białoruś i Ukrainę. Bardzo niskie ceny.
Tel. 275 38 59

DO WYNAJĘCIA

W salonie „Prie bokšto” wypożyczanie sukien ślubnych i wizytowych.

Pracujemy I-V w godz. 11-19, VI — w godz. 11-14.

Vilnius, ul. Sausio 13 nr 31, tel. 240 30 02

RÓŻNE

Klub młodych miłośników techniki będzie wdzięczny, jeżeli ktoś sprzeda lub sprezentuje samochód (ZAZ, GAZ, VOLGA, MOSKWICZ) do 1970 r. pr.
Vilnius, tel. 8 650 28114

WILEŃSKA GIEŁDA PRACY PROPONUJE

Informacja telefoniczna 8 5 272 50 77

Oferta pracy

Zawód	stylista	Zawód	operator linii automatycznych
Minimalne wykształcenie	wyższe	Miejsce pracy	Wilno
Miejsce pracy	Wilno	Wynagrodzenie	450 Lt + dodatki
Wynagrodzenie	od 600 Lt.	Wymagania	doświadczenie pracy w oddziale produkcyjnym
Wymagania	doświadczenie pracy w redagowaniu tekstów	Nazwa przedsiębiorstwa	UAB „Neries verslas”
Nazwa przedsiębiorstwa	UAB "Polilogas"	Informacja	tel. 8 5 2672520
Informacja	tel. 8 5 2341571	Adres	Premonės 97
Zawód	dziennikarz	Zawód	elektromechanik
Minimalne wykształcenie	wyższe	Miejsce pracy	Wilno
Miejsce pracy	Wilno	Wynagrodzenie	od 450 Lt+ dodatki
Wynagrodzenie	według umowy	Wymagania	doświadczenia pracy w remoncie i obsłudze suwnic i suwnic bramowych
Wymagania	doświadczenie pracy	Nazwa przedsiębiorstwa	UAB „Neries verslas”
Nazwa przedsiębiorstwa	UAB "Polilogas"	Informacja	tel. 8 5 2672520
Informacja	tel. 8 5 2341571	Adres	Premonės 97
Zawód	sekretarz odpowiedzialny redakcji	Zawód	ślusarz
Wykształcenie minimalne	wyższe	Miejsce pracy	Wilno
Miejsce pracy	Wilno	Wynagrodzenie	od 450 Lt + dodatki
Wynagrodzenie	według umowy	Wymagania	doświadczenie pracy jako ślusarza niestandardowego
Wymagania	doświadczenie podobnej pracy	Nazwa przedsiębiorstwa	UAB „Neries verslas”
Nazwa przedsiębiorstwa	UAB "Polilogas"	Informacja	tel. 8 5 2672520
Informacja	tel. 8 5 2341571	Adres	Premonės 97
Zawód	kierowca taksówki	Zawód	operator
Miejsce pracy	Wilno	Miejsce pracy	Wilno
Wynagrodzenie	według wykonanej pracy	Wynagrodzenie	od 450 Lt+ dodatki
Wymagania	3-letnie doświadczenia pracy	Wymagania	operator tokarek, doświadczenie pracy
Nazwa przedsiębiorstwa	UAB "Autovisatos taksi"	Nazwa przedsiębiorstwa	UAB „Neries verslas”
Informacja	tel. 8 5 2715715	Informacja	tel. 8 5 2672520
Zawód	lekarz psychiatra	Adres	Premonės 97
Minimalne wykształcenie	wyższe	Zawód	ślusarz-remontowiec
Miejsce pracy	Wilno	Miejsce pracy	Wilno
Wynagrodzenie	według umowy	Wynagrodzenie	od 450 Lt + dodatki
Wymagania	specjalista, doświadczenie pracy	Wymagania	remont i obsługa suwnic i suwnic bramowych
Nazwa przedsiębiorstwa	Areszt śledczy-więzienie na Łukiszkach	Nazwa przedsiębiorstwa	UAB „Neries verslas”
Informacja	tel. 8 5 2618009	Informacja	tel. 8 5 2672520
		Adres	Premonės 97

Międzynarodowe Centrum Badań i Edukacji udziela w Domu Polskim przy ul. Naugarduko 76, pokój 206 bezpłatnych konsultacji w sprawie zwrotu ziemi w każdy wtorek w godz. 16.00-18.00.
Zgłaszać się pod nr telefonu: 260 11 51.

ELEPHAS

KNYGYNAS • KSIĘGARNIA

Vilnius, Olandų 11,
tel. 215 30 55

KARTONOWE MODELE

- ✓ SAMOLOTÓW
- ✓ ŻAGLOWCÓW
- ✓ OKRĘTÓW
- ✓ CZŁGÓW

znajdziecie w miesięczniku

atrakcyjne modele / najwyższy poziom

Wiadomość dla modelarzy kartonowych dysponujących komputerami: możemy dostarczyć numery „Małego Modelarza” z lat 1957-1969. Opublikowane w tym okresie tematy są dostępne w formie multimedialnej na płytach CD, na których znajduje się 1 rocznik „Małego Modelarza”.

(Zam. 015)

KUPON BEZPŁATNEGO OGŁOSZENIA

Osobiste ogłoszenia (do 10 słów) wydrukujemy nieodpłatnie (oprócz pozdrowień i kondolencji)

Wypełniony kupon prosimy przelać na adres redakcji z dopiskiem „Dział reklamy”:
Birbinių 4 a, Lt-2030 Vilnius

Tekst ogłoszenia _____

telefon, (kod miasta) _____

KURIER WILEŃSKI Birbinių 4 a, Lt-2030 Vilnius

KURIER WILEŃSKI Birbinių 4 a, Lt-2030 Vilnius

KURIER WILEŃSKI

Podróż dookoła świata — Wielkie wędrowanie

45-letni Serhij Hordijenko, historyk z Dniepropietrowska, wyruszył z Sewastopola na Krymie w pieszą podróż dookoła świata.

W ciągu czterech lat zamierza pokonać 34 tys. kilometrów, a przy okazji, być może, pobić któryś z rekordów z książki Guinnessa. W trudnej ekspedycji pod patronatem UNESCO i ONZ Hordijence będzie towarzyszył jedynie pies-labrador. Trasa przemarszu przebiega przez Kijów, Moskwę, Irkuck, Władywostok, Japonię i Alaskę. Odcinek z Ameryki Północnej przez Ocean Atlantycki z powrotem do Europy pokona na małej łodzi żaglowej. Wielkie wędrowanie zakończy w Sewastopolu, dawnej kolonii greckiej nad Morzem Czarnym.

Dziś znajduje się tam m.in. jedyna na Ukrainie rosyjska baza wojskowa. Hordijenko jest przekonany, że świat stoi przed niebezpieczeństwem nowych wojen, dlatego chce, aby jego podróż była swoistym apelem o pokój. W czasie przemarszu historyk będzie realizował także zadania praktyczne, dotyczące badań geograficznych i historycznych (m.in. na zlecenie UNESCO). Ponadto w tym czasie chce zakończyć książkę o tym, jak przeżyć w ekstremalnych warunkach. Hordijenko jest doświadczonym piechurzem. W ostatnich latach, jak utrzymuje, pokonał ponad 20 tys. kilometrów. Był m.in. na Antarktydzie, gdzie pozostawił ukraińską flagę narodową.

(PAP)

W obronie etykiety — "Nie" dla tenisówek!

Zaniepokojony lekceważeniem pewnych elementów dyplomatycznej etykiety przez młode pokolenie polityków, amerykański departament Stanu zakazał dyplomatom w wewnętrznej dyrektywie noszenia zbyt luźnych strojów.

Kobiety nie będą mogły odstąpić od noszenia sportowych strojów. Nawet jeżeli panowie nie będą musieli chodzić we frakach i cylindrach dyrektywa stanowczo podkreśla, że wygląd zewnętrzny ma ogromne znaczenie, tym bardziej, że „jako przedstawiciele Stanów Zjednoczonych zagranicą, pracownicy departamentu stanu muszą wyglądać profesjonalnie i kompetentnie”. (PAP)

Prezent dla pupila

Piszczący Bush

40 milionów Amerykanów posiadających zwierzę domowe wyda prawdopodobnie na świąteczne prezenty dla swoich ulubieńców więcej aniżeli na słodycze czy prezenty dla dzieci.

Stowarzyszenie Producentów Produktów dla Zwierząt Domowych APPMA, reprezentujące około 700 firm szacuje, że będzie to kwota aż 31 miliardów dolarów, czyli o 500 milionów więcej niż w zeszłym roku.

Miłośnicy zwierząt będą mieli w czym wybierać. Najbogatsi zdecydują się może na warte 2.050 USD łóżko wyściełane kozim włosiem

Tradycyjny konkurs polskiego dziennika „Dziewczyna Kuriera” — już po raz dziewiąty

Diana Baranowska. Jestem uczennicą Solecznickiej Szkoły Średniej im. Jana Śniadeckiego. Lubię podróżować oraz słuchać muzyki. W życiu najbardziej cenię przyjaźń.

Renata Tamkun. Jestem uczennicą Szkoły Średniej w Polukniu. Działam również jako pomocnik policji. Uwielbiam wolny czas spędzać z kolegami i obcować z ludźmi. Jestem osobą wesołą i koleżeńską. Lubię słuchać muzyki, szyć, czytać, śpiewać, tańczyć i recytować wiersze...

Maryna Leszniewska. Jestem uczennicą Mościskiej Szkoły Podstawowej. Lubię podróżować i tańczyć.

Fot. Zbigniew Markowicz

Diana Apanowicz. Jestem uczennicą Bujwidzkiej Szkoły Średniej. Pasjonuję się muzyką, uprawiam sport, biorę udział w zawodach i konkursach.

Fot. Zbigniew Markowicz

Zostaną wybrane dziewczyny: "Kuriera" oraz dwie wice (I i II) — nagrody główne, jak też Czytelników, Publiczności, Elegancji, Foto, Talentu, Telewizji. Zostaną również wylosowane nagrody specjalne. Wielki show z loterią, muzyką, śpiewem, tańcem odbędzie się 11 stycznia 2004 r., o godzinie i miejscu imprezy poinformujemy dodatkowo.

Po raz pierwszy w Wilnie!

Musical „DYM”

7 grudnia o godz. 16.00 w Domu Kultury Polskiej w Wilnie

Musical „DYM” został zrealizowany przez młodzież działającą przy Szkole Estradowej im. Anny German w Białymstoku.

Treścią musicalu jest dokonywanie wyborów przez młodzież w trudnych momentach życia, w których znaleźć się może każdy. Rodzice oraz starsze rodzeństwo nie mają czasu dla młodszego, gonią za karierą, pieniędzmi, giną więzi oraz wartości rodzinne. Samotny młody człowiek szukając zrozumienia sięga dna moralnego — zaczyna ćpać, uczestniczyć w spotkaniach sekt, pije, przebywa w złym towarzystwie. Jeżeli człowiek jest wrażliwy, ma przyjaciół, potrafi myśleć — wyższe uczucie zawsze zwycięża.

Przebieg musicalu jest kierowany do wszystkich młodych ludzi, również uzależnionych, a także rodziców i pedagogów.

Informacja oraz rezerwacja miejsc pod nr tel. 233 36 63 lub 8 652 64605. Cena biletu — 4,00 Lt.

Pogoda

Nadal ciepło

W kraju dzisiaj ciepło i bez znaczących opadów. Lokalne mgły. Temperatura w nocy 0-5, w dzień 2-7 stopni ciepła.

Jutro bez opadów. Temperatura w nocy od 4 stopni ciepła do 1 stopnia poniżej zera, w dzień 2-7 stopni ciepła.

Kalendarium

* Środa (3. XII) jest 337 dniem 2003 roku. Do końca roku pozostało 28 dni.

* Znak Zodiaku — Strzelec.

* Imieniny: Franciszka, Ksawerego.

* Wschód Słońca — 8.20, zachód — 15.56. Długość dnia 7 godz. 36 min.

* Księżyc. I kwadra — od 30 listopada.

Kurs walut

Bank Litewski

Oficjalny kurs
na 3 grudnia 2003 r.

Relacja lita do walut obcych

Nazwa waluty	Lt/za jedn. walut.
UE euro	3,4528
Dolar USD	2,8853
Dolar australijski	2,1029
1000 rubli białoruskich	1,3412
Dolar kanadyjski	2,2110
Frank szwajcarski	2,2216
Korona czeska	0,1071
Korona duńska	0,4640
Korona estońska	0,2206
Funt brytyjski	4,9559
100 forintów węgierskich	1,2781
Juanie chińskie	0,3485
Łat lotewski	5,2723
Korona norweska	0,4229
Złoty polski	0,7403
Rubel rosyjski	0,0971
Korona szwedzka	0,3829
1 mln lir tureckich	1,9861
Griwna ukraińska	0,5303
Korona słowacka	0,0838

Centrum Szkoleniowe „ZINIJA”

ul. Vilniaus 22, II p. Gab. 6, tel. 262 80 21

ZAPRASZA:

* Maturzystów — do przygotowania się do państwowych egzaminów dojrzałości.

* Dorosłych i młodzież

— na naukę różnych języków obcych;

— doskonalenie urzędowego

języka litewskiego, przygotowanie

się do egzaminów wszystkich

kategorii kwalifikacyjnych. (Zam. 499)

Przez cały grudzień —

bożonarodzeniowa zniżka!

**Parduodu 4,48 ha
žemės sklypa, unikalus
nr 4182-04000092.**

Vilniaus raj. savivald.,
Kūlių km.

Tel. 8 686 54441

(Zam. 527)